

Lytje Pole

ALLE TOERISTISCHE INFORMATIE OVER SCHIERMONNIKOOG

JAARGANG EDITIE

2018 / Lente

Gratis
uitgave

Ontdek Schiermonnikoog

BENIEUWD WAT U ALLEMAAL
OP ONS EILAND KUNT BELEVEN?

NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL

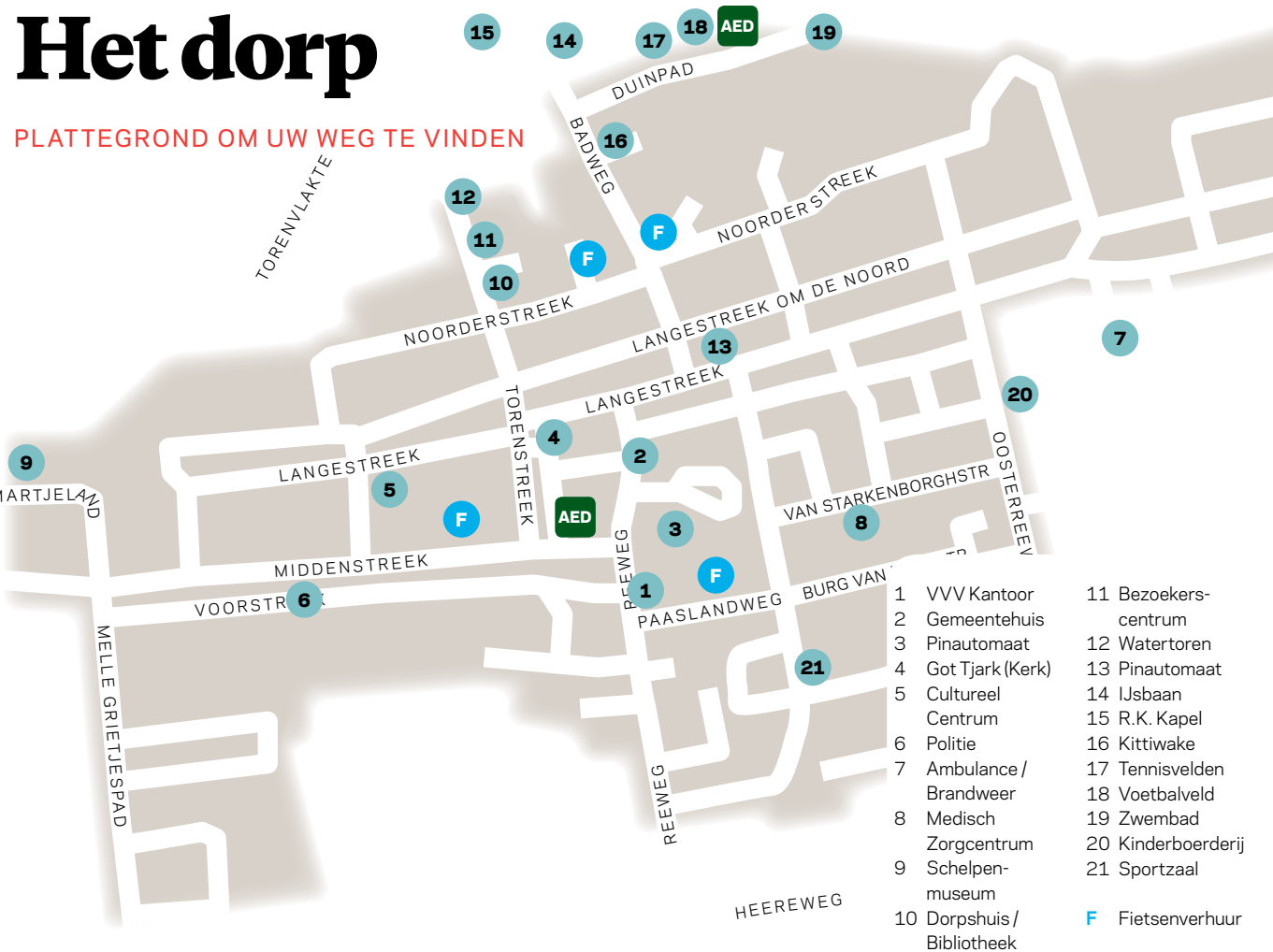
- De kunst van het SJain
- Ontkurk de chaos
- Open dag KNRM
- Dier- en speelweide Witte Winde

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

1 VVV Kantoor	11 Bezoekerscentrum
2 Gemeentehuis	12 Watertoren
3 Pinautoaat	13 Pinautoaat
4 Got Tjark (Kerk)	14 IJsbaan
5 Cultureel Centrum	15 R.K. Kapel
6 Politie	16 Kittiwake
7 Ambulance / Brandweer	17 Tennisvelden
8 Medisch Zorgcentrum	18 Voetbalveld
9 Schelpenmuseum	19 Zwembad
10 Dorpshuis / Bibliotheek	20 Kinderboerderij
	21 Sportzaal
- F Fietsenverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Huisarts

Dokter Mw. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
Maandag t/m vrijdag spreekuur en visites op afspraak. Voor het maken van een afspraak kunt u op maandag t/m vrijdag bellen tussen 08:30-10:00 uur en 14:00-15:30 uur. Vergeet uw zorgpas niet. Voor spoedgevallen is de praktijk ieder moment telefonisch bereikbaar.

Tandarts

Mw. T.C. Robberts
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut

A. v.d. Meulen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531927 (uitsluitend op afspraak)
Telefonisch bereikbaar tussen 12:30-13:00 uur.

Thuiszorg

Het Friese Land
tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.), www.thfl.nl

Dierenarts

Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog
tel. 0519-292526
Eénmaal per maand aanwezig, uitsluitend op afspraak.

Apotheek

Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
Geopend op maandag t/m vrijdag tussen 08:30-10:00 uur en 14:00-15:30 uur. In het weekend geopend om 12:00 uur. Uitsluitend voor spoed en zonder afspraak.

Politie

Voorstreek 28
tel. 0900-8844

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekrant van de VVV Schiermonnikoog en verschijnt viermaal per jaar.
28e jaargang, 2e kwartaal 2018
Jaaroplage: 40.000 expl.
Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt
Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden
Hoofdredactie: Jacqueline Mulder
Eindredactie: Henno Hogervorst, VVV Schiermonnikoog
Coverfoto: Bart Sikkema
Fotografie: Thijs de Boer, Romy Dam, Tjipke Faber, Fotografieik, Anne Christine Girardot, Jacqueline Mulder, Foppe Schut, Bart Sikkema, Chris Talsma, Julien Wiemer, Simone Wittgen, Ilja Zonneveld.

Redactieadres:

VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5 / Postbus 13
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-531233
redactie@vvvschiermonnikoog.nl

Aanleveren kopij

Heeft u kopij dat geschikt is voor deze krant? Stuur dit dan vóór 23 mei naar: redactie@vvvschiermonnikoog.nl.

Vanwege de soms grote aantallen kopij dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij plaatsing helaas niet garanderen.

De Nationaal Park Schiermonnikoog pagina's zijn gemaakt door:

Teksten: Cynthia Borrás, Nathan Brinkman, Mia Michels en Marijke Barhorst
Foto's: Cynthia Borrás, Judith Bouma, Francine Venselaar, Ilja Zonneveld en Natuurmonumenten
Foto wapendrager: Anneke van der Veen

Adverteren

Adverteren in Lytje Pole is voor leden van de VVV Schiermonnikoog mogelijk met korting. Wilt u ook adverteren neem dan contact op met de VVV Schiermonnikoog.

De informatie in deze krant is zo nauwkeurig mogelijk overgenomen. De VVV Schiermonnikoog aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor gevolgen van onjuistheden en onvolkomenheden die eventueel in deze krant vermeld staan.

AED's op het eiland

Het eiland telt negen AED's; draagbare toestellen die middels een elektrische schok het hartritme bij een hartstilstand kunnen herstellen. Een groot aantal eilanders is opgeleid om een AED te bedienen. De AED's bevinden zich bij: Spar Brunekreef, VV De Monnik, restaurant Noderstraun, drink- & eethuis De Berkenplas, strandpaviljoen de Marlijn, de jachthaven en op de veerdam. Ook de ambulance en politieauto zijn voorzien van een AED.

VVV Schiermonnikoog

Meer actuele informatie over Schiermonnikoog? Laat u informeren aan de balie van het VVV-kantoor. Het VVV-kantoor is geopend op maandag t/m zaterdag van 9.30 tot 17.00 uur.

Reeweg 5
tel. 0519-531233

info@vvvschiermonnikoog.nl
www.vvvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

De Lytje Pole Agenda kunt u afhalen bij het VVV-kantoor. Alles wat er op het eiland te beleven valt, staat op datum gerangschikt. Zo weet u in één oogopslag welke activiteiten er tijdens uw verblijf op Schiermonnikoog te doen zijn. De Lytje Pole Agenda verschijnt 10 x per jaar. U kunt uw activiteiten aanmelden via redactie@vvvschiermonnikoog.nl.

ING

In het VVV kantoor kunt u ook terecht voor uw post en bankzaken. Het postservice punt is geopend van ma t/m za van 09:30 - 17:00 uur. Het ING servicepunt is geopend van ma t/m vr van 09:30-12:00 uur en van 14:00-17:00 uur.

Mocht u tijdsintensieve handelingen hebben verzoecken we u een afspraak te maken met een van onze medewerkers.

Beter verhuren?

WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

INHOUD

Algemene informatie	2
Welkom	3
Ontdek het eiland	5
Actueel	7
Muziek	9
Evenementen	11
Kinderactiviteiten	13
Sport & Spel	15

Fiets- & Wandeleiland	17
Reizen	19
Natuur	20, 21, 22, 23
Jaaroverzicht	25
Excursies	27
Kunst	29
Exposities	30
Musea	31

Historie	33
Hulpdiensten	34
Kom op Verhaal	35
Ontspanning	36
Gemeente Schiermonnikoog	37
Kerknieuws	38
Getij	39

WELKOM

Welkom op Schiermonnikoog

Het Friese Waddeneiland Schiermonnikoog is één van de prachtigste en spannendste natuurgebieden van Nederland. Het mag zich dan ook met trots Nationaal Park noemen.

Vrijwel nergens anders zijn er op zo'n kleine oppervlakte zoveel verschillende landschappen te vinden: bossen en duinen vol geurige bloemen,

het oneindige strand, een uitgestrekte kwelder met ongerept uitzicht, en wadplaten vol vogels, véél vogels. Zelfs in het toeristisch hoogseizoen huizen op het vogeleiland Schiermonnikoog nog altijd veel meer vogels dan mensen!

Dé plek

Schiermonnikoog is 20 kilometer lang en 4 kilometer breed, en daar

mee verreweg het kleinste bewoonde Waddeneiland. In de natuur vindt de liefhebber alle rust en ruimte, in het dorp vinden eilander en gast elkaar op de gezellige terrassetjes alsmede in de sfeervolle horeca en winkeltjes.

Hoe klein Schiermonnikoog ook is, het biedt grootse mogelijkheden en is dé plek om even helemaal weg te zijn.

“Kijk, dat is die mevrouw van het snoepwinkeltje”

ASTRID VAN DER ZAAG, EIGENARESSE HET PEPERHÚSJEN

Astrid trekt haar schort aan en loopt van de keukentafel naar de winkel want er staan klanten. Eigenlijk is het nog niet rustig geweest in het Peperhúsjen (vertaling uit Eilander taal: papieren puntzak). Gekker nog, er staat vaak een rij tot op de Middenstreek. Klanten wachten geduldig om een kauwgombal, schuimblok of dubbel zoute drop te scoren. Als het te druk is, springt echtgenoot Jan bij. Die drukte zorgt ervoor dat Astrid soms op straat in Groningen herkend wordt. “Kijk, dat is die mevrouw van het snoepwinkeltje.”

Eind 2005 kochten Astrid en Jan het pand aan de Middenstreek waar meer dan 100 jaar een winkeltje heeft gezeten. De laatste bakker was Leendert Abma en hij verkocht hier o.a. de wereldberoemde strandkoeken. In 2007 zag Astrid op Marktplaats de inventaris staan van een ouderwets snoepwinkeltje.

De glazen potten, de weegschaal en de kassa werden opgeslagen om er ooit misschien iets mee te gaan doen. Samen met de kinderen besloten ze toch al snel dat er geen ansichtkaarten of souvenirs

verkocht moesten worden, maar los snoepgoed en drop.

Jan heeft de inrichting zelf handmatig op maat gemaakt en de juiste sfeer er aan gegeven, maar een winkel moet ook een naam hebben. De derde optie, namelijk de vertaling van papieren puntzak in de Eilander taal, scoorde hoger binnen de familie dan “Otte” of “tante Aaltje”. En zo ontstond in dit unieke winkeltje in 2010 het Peperhúsjen.

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)
werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)
www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keuken, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

Lekker lezen op Schiermonnikoog!
Boeken, e-books, tijdschriften, dvd's;

de bieb heeft het allemaal!

Nog niet lid?
Er is al een
abonnement
voor maar
5 euro!

Elders in NL
lid van de bieb?
Dan leent u bij
ons gratis!

In den Ferien Bücher
lesen? Holen Sie sie sich
bei der Bücherei!

Want to read during
your holiday? Borrow a
book or a magazine at
the library!

ontdekdebieb
 ontdekdebieb.nl

Bibliotheek Schiermonnikoog
Torenstreek 18a

WiFi

dinsdag 15.00 - 18.00
woensdag 15.00 - 18.00
donderdag 15.00 - 18.00
vrijdag 15.00 - 18.00

Tijdens schoolvakanties Noord en Midden

maandag 15.00 - 18.00
dinsdag 15.00 - 18.00
woensdag 15.00 - 18.00
donderdag 15.00 - 18.00
vrijdag 15.00 - 18.00
zaterdag 10.00 - 12.00

de Bibliotheek
Noord Fryslân

YOGA FESTIVAL SCHIERMONNIKOOG

14, 15 EN 16 SEPTEMBER 2018

WWW.YOGAFESTIVALSCHIERMONNIKOOG.NL

Download de app
VVV Schier!

ontdek
Schiermonnikoog!

ontdek alle voordelen ↗

Get it on
Google play

Available on the
App Store

Schier
monnikoog

WAT U NIET MAG MISSEN

1

De Monnik

Om de eerste bewoners van het eiland te eren, is in 1961 het standbeeld van de Schiere Monnik op het Willemschhof naast het gemeentehuis onthuld. Kunstenaar Martin van Waning maakte dit bronzen beeld.

Vuurtorens (1)

In 1853 zijn op het eiland twee torens geplaatst, in opdracht van Koning Willem III. Met hun stilstaande lichten vormden zij bakens voor het scheepsverkeer. Wanneer de lichten van de twee torens samenvielen, wisten de schippers dat ze tussen de banken door van de Noordzee naar de Waddenzee konden varen. Aan het begin van de 20e eeuw kreeg de rode toren (Noordertoren) mechanisch, ronddraaiend licht, waardoor de witte Zuidertoren (nabij het huidige Bezoekerscentrum) overbodig werd. De witte toren is decennia in gebruik geweest als watertoren, en is nu in beheer van KPN. De rode toren is nog steeds 24 uur per dag bemand.

Kerken (4)

Wie met de boot het eiland nadert, ziet behalve de twee vuurtorens ook het torentje van de Got Tjark (Grote kerk) boven de huizen uitsteken. Deze kerk in het dorpscentrum is gebouwd in 1866. Halverwege de Badweg staat de Rooms Katholieke kapel, daterend uit 1915. En aan het einde van de Langestreek staat de voormalig gereformeerde kerk, nu het Cultureel Ontmoetingscentrum (COS).

Vredenhof

Op het Vredenhof - verscholen in het groen aan de Reddingsweg - liggen drenkelingen en oorlogsslachtoffers uit beide Wereldoorlogen, afkomstig uit onder andere Australië, Canada, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Polen. Een aantal eilanders, waaronder hotelier Sake van der Werff, nam rond 1917 het initiatief tot de bouw van deze begraafplaats.

Bunker Wassermann

Aan de Prins Bernhardweg ligt bunker de Wassermann, een commando- en radarpost uit de Tweede Wereldoorlog als onderdeel van de Atlantikwall. De Wassermann is genoemd naar het radarsysteem dat op Schiermonnikoog nooit gefunctioneerd heeft. Direct na de bouw van de bunker is hier een duin omheen gemaakt; sinds jaren een geweldige uitkijkpost.

Eendenkooi

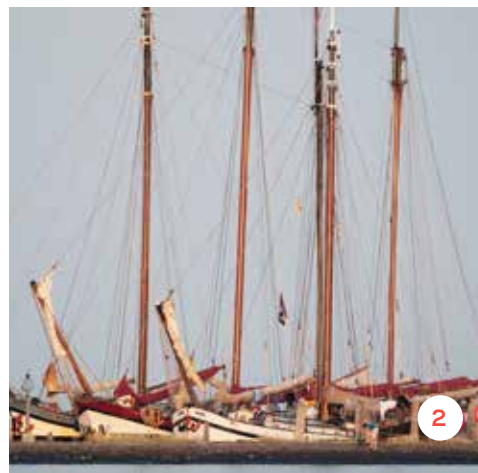
In 1861, een jaar na het ontstaan van de Banckspolder, creëerde de meest oostelijke boerderij in de polder een eendenkooi. Voorheen werd de kooi als jachtmiddel gebruikt, tegenwoordig geeft boer en kooiker Theun Talsma excursies op de Kooiplaats.

Westerplas

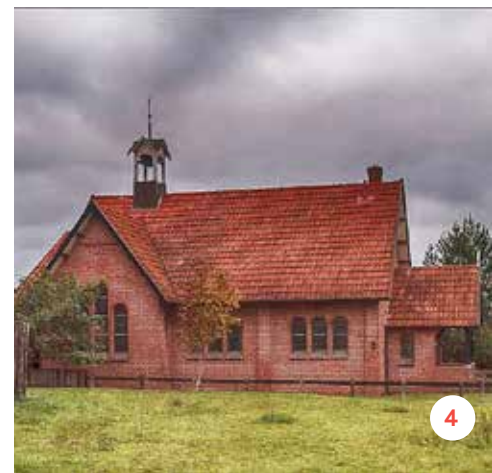
De westkant van het eiland was oorspronkelijk ook kwelder, tot het in 1962 van de Waddenzee werd afgesloten. Het zoetwatermeer dat ontstond is een heus vogelparadijs geworden, goed te bezichtigen vanuit de vogelkijkhut.

3

2

4

Jachthaven (2)

In 1927 werd de eerste aanlegsteiger aangelegd, aan de zuidkant van het eiland. Voorheen ging de postboot op het wad voor anker en werd alles en iedereen per paard en wagen van en naar de boot gebracht. In 1962 werd de huidige aanlegsteiger in gebruik genomen, en kreeg de oude haven de functie van jachthaven. De jachthaven is gemiddeld 1,50 m diep en biedt plaats aan ongeveer 120 schepen.

Walviskaak

De walviskaken in het dorpscentrum herinneren aan de walvisvaart, waarbij meerdere eilanders in de na-oorlogse jaren betrokken waren. Eilander Klaas Visser is zelfs jaren kapitein van de Willem Barendsz geweest, het moederschip van vele expeditie. In 1950 nam hij na één van zijn laatste reizen de onderkaak van een 32-meter lange blauwe vinvis mee naar huis, geschoten in de Zuidelijke IJszee. Deze kaken staan nu in het dorpscentrum, voor galerie Ogygia, waar vroeger de zeevaartschool gevestigd was.

Bakens (3)

Op de kwelder, aan de oostkant van het eiland, staan twee bakens: de Kobbeduinen en het Willemsduin. Vroeger werden op deze bakens en op de westpunt van het eiland vuurpotten gestookt, om de zeevarenden de weg te wijzen. Verhalen gaan dat eilanders expres ook vuurtjes op het strand stookten zodat schepen (roofgoed) op de banken liepen.

*Fier, heel fier fan't drokke livven,
Mooi de gotte see ferbeeuw,
Lei in plak, dat us so nooi is,
Dat is us gebeurtegreew.
Tichtby wer de brauning klond're,
Op'e banken feur de waal,
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.*

Ver, heel ver van het drukke leven
Met de grote zee verbonden
Ligt een plek, die ons zo dierbaar is
Dat is onze geboortegrond.
Dicht bij de klotsende branding
Op de banken voor de wal
Horen wij de eerste klanken
Van onze mooie moedertaal.

HET EILANDER VOLKSLIED

Strandpaviljoen
"De Marlijn"

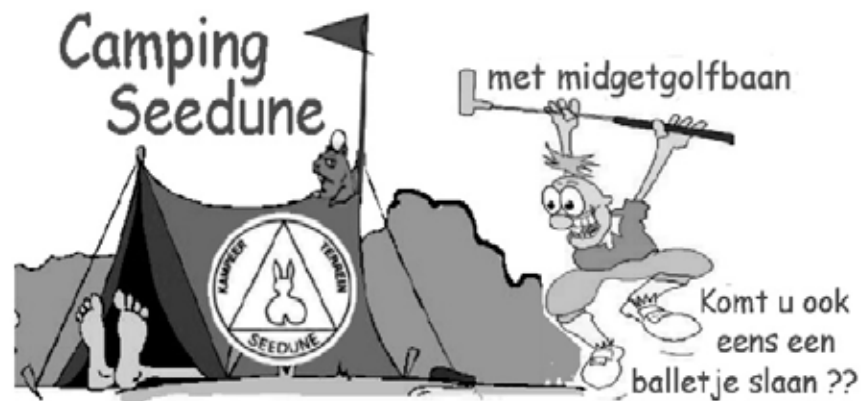
Schiermonnikoog - demarlijn.com

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"
Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog
tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

waar u gezelligheid ,rust en ruimte midden in de natuur kunt vinden.
Seeduneweg 1, 9166 RX Schiermonnikoog ☎ 0519-531398 WWW.SEEDUNE.NL

Dagje Schiermonnikoog? Nachtje blijven slapen!

Bed & Breakfast
Nautische lifestyle & watersportaccessoires
Reeweg 8 Schiermonnikoog
☎ 0519-720530

www.onderzeil-schiermonnikoog.nl ✉ info@onderzeil-schiermonnikoog.nl

**24/7 watertaxi
from and to the island**

24/7 WATERTAXI

Free parking at Lauwersoog
Max. 12 passengers
Call us at +31 (0)519 349133 | follow us at twitter @wadden_taxi
FB Watertaxi naar Schiermonnikoog | www.bms-bv.com

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding
maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

**TOX
BAR** eten
drinken
dansen

Elke dag een feestje!

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519-53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

Herberg Rijsbergen wordt klooster

Vanaf januari 2019 zal Herberg Rijsbergen een nieuwe functie krijgen. De Cisterciënzer monniken zullen er vanaf dat moment gaan wonen en werken. Zij hebben een bijzondere zoektocht achter de rug in het vinden van een plek op Schiermonnikoog waar zij zich definitief kunnen gaan vestigen. Zij kijken dan ook uit naar een nieuwe start.

Maar eerst blik ik terug met eigenaresse Els Claessens, die in de winter van 1987 voor het eerst in Rijsbergen kwam toen de lagere school hier tijdelijk gehuisvest was. In die tijd deed het gebouw in de zomer maanden dienst als Jeugdherberg. Zalen vol met stapelbedden en groepen van allerlei verschillende samenstellingen waren destijds te gast. Door een reorganisatie van de NJHC (Nederlandse Jeugdherberg Centrale) heeft Els samen met haar broer Victor het besluit genomen om van de jeugdherberg een hotel te gaan maken. Geen stapelbedden meer, maar sfeervolle kamers met eigen sanitaire voorzieningen. Ook de rest van het gebouw en de tuin werden met oog voor detail en gevoel voor sfeer aangepakt zodat de gast zich optimaal thuis kon gaan voelen. Overigens werden ook de overige familieleden ingezet. Zo heeft broer Paul de verbouwing die nodig was voor de transformatie geleid en naait zus Ine nog steeds de geruite dekbedhoezen die zo kenmerkend zijn voor Rijsbergen. Hoewel Els en Victor niet actief aan het overwegen waren om te gaan verkopen, dachten ze al wel na over eventuele

opvolging in de toekomst. De komst van de monniken heeft ze na zorgvuldig beraad uiteindelijk toch doen besluiten om tot verkoop over te gaan. Bestaande, maar ook nieuwe gasten worden nog het hele jaar van harte welkom geheten door Els, Victor en hun team.

Els staart wat naar buiten en zegt dan: "Ieder hotel op het eiland heeft zo zijn eigen identiteit, we zijn niet vervangbaar. Gelukkig maar. We moeten vooruit." Er breekt een bijzonder jaar van afscheid nemen aan voor broer en zus.

Geschiedenis van Rijsbergen

Nadat het oude dorp in 1750 door een aantal zware stormen was weggespoeld, bouwden de toenmalige eigenaren van het eiland, de familie Stachouwer, Rijsbergen als hun nieuwe huis. Zij hebben dit huis bewoond tot zij het eiland in 1858 verkochten aan de Haagse jurist John Erick Banck. Vanaf 1893 tot 1945 was het eiland en het huis Rijsbergen in bezit van 3 generaties van de Duitse adellijke familie Von Bernstorff. Zij waren met name in de zomer aanwezig. In september van het vorige jaar heeft Victor nog een onverwacht bezoek gekregen van enkele nazaten van deze laatste familie. Tijdens de spontane rondleiding van Victor zag Baron von Hammerstein zichzelf terug op een foto in de huiskamer als jongeman naast graaf Von Bernstorff. Victor koestert mooie herinneringen aan deze ontmoeting.

Sinds 1945 is Rijsbergen langdurig in gebruik geweest als school, dorpshuis

en jeugdherberg. Het gebouw is in 1992 eigendom van Els en Victor gekomen. Vanaf 2019 zullen de monniken de geschiedenis ingaan als eigenaren van dit gebouw, met wat wel gezegd mag worden: een bijzondere geschiedenis!

Luisteren in stilte

In de voormalige kapsalon, die nu dienst doet als ontvangstkamer, praat ik met broeder Alberic, abt van de Cisterciënzer monniken op Schiermonnikoog. Hoe bijzonder is het dat vanaf de 12e eeuw het eiland langzamerhand ontgonnen is door de orde van de Cisterciënzer monniken en dat nu, 2 jaar geleden, er weer Cisterciënzer monniken wonen op Schiermonnikoog? Broeder Alberic is zichtbaar geraakt wanneer hij verteld over de stilte die hij en de andere monniken op het eiland ervaren. Mooi, want het hele proces van de Abdij in Diepenveen verlaten en aankomen op Schiermonnikoog beschrijft broeder Alberic als een luisterproces.

Niet wetend waar ze zich uiteindelijk zouden gaan vestigen hebben ze zichzelf een aantal terugkerende vragen gesteld als: Wat beluisteren we? Wat wordt ons gevraagd? Waar kunnen we niet om heen? Wat vraagt het monnik zijn anno nu?

"We zijn hier vooral ook om nieuwe kandidaten een plek te bieden en zo iemand het gevoel geven dat hij ergens wordt opgenomen. Mensen komen hier om God te zoeken, om bij hun diepste zelf te komen. Wij willen ze dan ook een plek kunnen bieden waar ze zich thuis kunnen voelen."

De monniken willen een bezoekersontvangst creëren zodat ze een indruk kunnen krijgen. Daarnaast zullen de eigen diensten beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt de mogelijkheid geboden als gast te komen, waarin gedeeld kan worden in de diensten en de stilte.

Vredenhof en 4 mei herdenking

Het eiland Schiermonnikoog werd op 16 mei 1940 bezet door Duitse troepen. De oorlogsslachtoffers die in de daaropvolgende oorlogsjaren aanspoelen op het strand van Schiermonnikoog werden door de Duitse bezetter met de hoogste militaire eer begraven op oorlogsen drenkelingenbegraafplaats Vredenhof.

Dit kerkhof werd op initiatief van een aantal eilanders rond 1920 aangelegd. Op Vredenhof liggen zowel geallieerden als bezetters begraven. De drenkelingen zijn afkomstig uit onder andere Australië, Canada, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Polen.

Herdenken op Schiermonnikoog

Een ieder is welkom op Schiermonnikoog deel te nemen aan de 4 mei herdenking. De herdenking bestaat uit twee delen, waarbij het eerste deel in en rond de Got Tjark en het tweede op Vredenhof plaatsvindt. Tijdens de bijeenkomst in de Got Tjark lezen leerlingen van Schiermonnikoog de levensgeschiedenis van een gevallen eilander voor. Nadat er een krans bij de 'monsterrol' gelegd is, volgt een stille tocht naar Vredenhof. Hier worden alle nationale volksliederen gespeeld van diegene die op Vredenhof begraven liggen. Dit wordt gevolgd door twee minuten stilte. Na de kranslegging zal

aandacht worden besteed aan het leven van een van de gevallen.

Herdenken met de jeugd

Lytje Willem organiseert samen met Wyb Jan Groendijk rond 4 mei excur-

sies naar de Vredenhof waar Wyb Jan de levensgeschiedenis van een van de gevallen vertelt.

Eerste en oudste hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203

hotelvanderwerff.nl

RETTEKETET

SCHIERMONNIKOOG

echt mooi goed, natuurlijk

Ik raak geïnspireerd door mijn omgeving, het eiland Schiermonnikoog.

Simpele lijnen en kleuren komen terug in mijn winkel. Gepassioneerd ga ik steeds opzoek naar een mooie collectie.

Producten met een hart en een ziel. Producten die zoveel mogelijk groen zijn en dichtbij geproduceerd worden.

Janet

Onze merken

Contact

Middenstreek 11
9166 LL Schiermonnikoog

e info@retteketet.com
w www.retteketet.com

De afgebeelde artikelen geven een indruk van onze wisselende collectie.

De Ware Jakob

**Gezellig uit eten op Schiermonnikoog.
Laat u verrassen door onze
gevarieerde keuken.**

Langestreek 46
9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687
dewarejakob.nl

UITZONDERLIJK WONEN

Bent u op zoek naar een huis op Schiermonnikoog of bent u voornemens uw waardevolle bezit te verkopen, dan is Verver Jet Winters Makelaars uw specialist. Van oudsher is ons kantoor vergroeid met dit unieke natuureiland. Wij brengen ook hier met succes vraag en aanbod bij elkaar!

VERVER
JET WINTERS
MAKELAARS

WWW.VERVERJETWINTERS.NL
INFO@VERVERJETWINTERS.NL
RIJKSSTRAATWEG 26A
9752 AE HAREN
TELEFOON: 050 - 534 05 15

“CULINAIR GENIETEN”

Langestreek 66
9166 LE Schiermonnikoog
0519-700200
Info@hotelomdenoord.nl
Www.hotelomdenoord.nl

15 APRIL

NNO Kamermuziekreeks

Dit 6e en laatste concert in de reeks in Restaurant Om de Noord wordt gegeven door het Apollon Trio, bestaande uit Justyna Mrozek (viool), Florent Maigrot (cello) en Victoria Dmitrieva (piano). Zij besluiten deze reeks met muziek van Arenski en Brahms.

21 APRIL

Voorjaarsconcert IN i.s.m. Vocaal Ensemble Steeuwsaun

Muziekvereniging IN is 60 jaar geleden, in 1958, gevormd door twee fanfarekorpsen samen te voegen. Om het voorjaarsconcert van 21 april in het Cultureel Ontmoetingscentrum als volwaardig korps te kunnen uitvoeren, hebben wij onlangs 4 gastspelers van de vaste wal bereid gevonden iedere veertien dagen met ons te repeteren. In samenwerking met Vocaal Ensemble Steeuwsaun is een gevarieerd programma samengesteld. U reist met ons langs steden en door diverse werelddelen. Meerdere en zeer verschillende muziekstijlen passeren de revue, gebracht door een enthousiast IN en een even gedreven Steeuwsaun, onder leiding van dirigent Wim Bos.

28 APRIL

Cantorij en Iris Kroes

De Cantorij van het eiland geeft een concert in het Cultureel Ontmoetingscentrum onder leiding van dirigent Sjoek Nutma. De leden van de Cantorij brengen licht klassieke liederen ten gehore uit diverse landen waaronder het Ave Verum en Coro di Schiavi Ebrei uit het slavenkoor van de opera Nabucco. Aan dit concert werkt de Friese harpiste Iris Kroes mee. In 2012 was zij de winnares van de bekende talentenjacht The Voice of Holland. In datzelfde jaar ontving ze ook de Dutch Harp Award. Inmiddels heeft Iris een aantal singles uitgebracht en toerde zij met een eigen programma langs Nederlandse theaters. Verder werken aan dit concert mee de pianist Jorick Feenstra en de fluitiste Annemarie Jelsma-Boersma. Het belooft een mooie muzikale avond te worden met een mix van zang en muziek.

20 MEI

Jazz Om de Noord

Het Thomas Baggerman Trio samen met zangeres Eva Scholten spelen "Eva sur Seine", een programma waarbij gypsy en klassieke jazz op speelse wijze gecombineerd worden. Kom genieten in Restaurant Om de Noord.

1 & 2 JUNI

Zang- en Muziekfestival

Dit jaar vindt het 61ste Zang- en Muziekfestival Schiermonnikoog plaats met optredens van koren en muziekcorpsen. Er doen muziekverenigingen en koren mee vanuit het hele land. Zij treden op in de Got Tjark, in het COS aan de Langestreek en in de muziekkoepel 't Beukenootje in het centrum van het dorp.

De organisatie is in handen van de Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslan (OMF). Na een succesvolle proef in 2017 wordt het festival uitgebouwd tot een tweedaags gebeuren voor de musici.

Kijk voor meer informatie en het programma op de agenda van www.omfryslan.nl

Maar er is nog veel meer....!

Kijk voor het volledige evenementenaanbod op www.vvvschiermonnikoog.nl of in de Lytje Pole Agenda!

17 JUNI

Haring Om de Noord

De nieuwe haring wordt door Vishandel Metz naar Schiermonnikoog gebracht. De muzikale omlijsting is in handen van accordeonist Daniel Metz. Zoals in voorgaande jaren wordt ook dit jaar in Restaurant Om de Noord een goed doel gekoppeld aan deze partij.

www.zetstrabouw.nl

zetstra bouw groningen onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie
 Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

Ambrosijn

Proeven
Slapen
Genieten!

Restaurant - Lussalon - Hotelsuites

www.ambrosijn.nl | 0519-72 02 61
 Langestreek 13 - Schiermonnikoog

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Stal Florida
Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl

www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

Dokkum

Ameland

Schiermonnikoog

De notaris voor Noord Oost Friesland

*Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand*

drink & eethuis de Berkenplas

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

Schiermonnikoogse Vlooienkruid

Sinds kort is dit het nieuwe eilander streek-product. Dit kruid groeit op de kwelders en brakke gronden aan de kuststroken. Het is echter een beschermde plant, en staat op de zgn. Rode lijst.

Door de huidige eigen kweek en verbouw is er nu de mogelijkheid om dit kruid van eigen oogst te vermarkten. Vlooienkruid is al eeuwen bekend bij de Schiersche Zee en Walvisvaarders, als middel tegen mot en ongedierte in hun zeemanskisten.

Als Eilander kinderen aan de wal gingen studeren, kregen ze van thuis een bosje vlooienkruid mee, om die bij het gastgezin in het stromatras te stoppen, dan kwamen ze tenminste niet onder de vlooiën thuis.

In de literatuur wordt ook de insectenwerende werking aangeprezen. Het puur natuur product wordt verkocht als anti vlieg/mug weermiddel, als cadeautje, of als een speciaal eilander herinnering. De naamsbekendheid van **Schiermonnikoogse vlooienkruid** evenaart hiermee de andere eilanden producten, als Texelsewol en Cranberries van Terschelling. Dit product is het hele jaar te verkrijgen bij:

Kantoor van het
V.V.V. Reeweg 5
Schiermonnikoog.
Drogisterij Kolstein.
Langestreek 56
Schiermonnikoog
Of www.schiermonnikoogshop.nl

eten, drinken
& genieten...

Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

RIJSBERGEN
Voor Logies & Ontbijt
Knuppeldam 2, Schiermonnikoog

0519 – 531 257
www.rijsbergen.biz
info@rijsbergen.biz

Een klein hotel met een informele sfeer.

Gelegen aan de oostelijke rand van het dorp met een tuin & terras op het zuiden.

Meer informatie vindt u op onze website.

U bent het hele jaar welkom.

26 APRIL

Boekpresentatie De Vesting

Toen de Italiaans-Peruaanse fotograaf Luca Solari in 2009 voor het eerst van de veerboot naar Schiermonnikoog stapte, was hij zich nog niet bewust van de Schierse traditie van zelfredzaamheid, verandering en openheid. Lopend door de duinen zag hij de dynamiek van verandering: het zand en het water dat door de wind in altijd maar veranderende patronen werden geblazen. En dat is wat Solari vastlegde in zijn foto's. De fotograaf en musicus werkte de afgelopen 9 jaar aan een kunstboek over Schiermonnikoog in samenwerking met Mathijs Deen, VPRO radiomaker en auteur van de bestseller 'De Wadden, een Geschiedenis' (genomineerd voor de Jan Wolkers Prijs 2014). Deen schreef de literaire teksten voor het boek. Eric Bos (kunstrecensent Dagblad van het Noorden) nam het voorwoord voor zijn rekening. De boekpresentatie vindt plaats in Hotel van der Werff. Solari exposeert de hele maand september in galerie Ogygia.

16 T/M 19 APRIL

Schrijfworkshop Het tij in mij

AtelierSchier organiseert een schrijfworkshop voor vrouwen onder leiding van de ervaren auteur en inspirerende schrijfcoach Rita Spijker. Zij neemt u mee op ontdekkingsreis, dwalend over het eiland en door het landschap van uw leven. Omringd door water en weidse luchten en gevoed door inspirerende schrijfofdrachten komen woorden vanzelf bovendrijven. We spiegelen ons aan de natuur en gaan cycli en getijden zien: de golfbewegingen in ons leven worden in kaart gebracht. Er wordt geschreven, voorgelezen en geluisterd. Uw schrijfvaardigheid ontwikkelt zich door schrijftips en -technieken. Zie uzelf zitten: schrijvend op het strand, in de beschutting van het bos of boven op een duintop. Op een terras of in onze eigen schrijfruimte in Vita Maris aan de Badweg.

Voor informatie en aanmelden: tel. 06-53477050 of kijk op www.atelierschier.com

28 APRIL

Landelijke open dag KNRM

De Landelijke Reddingbootdag is dé dag voor u om actief kennis te maken met de vrijwilligers en het materiaal van de KNRM. Bij de KNRM draait alles om vrijwilligers. U vindt ze in de bouw, horeca, bus, bij de boerderij en daar waar u ze niet verwacht. Deze mensen zijn het gehele jaar rond, 24 uur per dag paraat. Zij laten bij alarm direct hun werkzaamheden vallen

en veranderen plotsklaps in professionele hulpverleners. De vrijwilligers kunnen hun werk doen door de vrijwillige bijdragen van mensen die de Redding Maatschappij een warm hart toedragen. En voor die mensen is de Landelijke Reddingbootdag van 10:00 tot 16:00. Donateur?=Meevaren / Meevaren?=Donateur worden. Opstappen bij het KNRM-station aan de veerdam.

2 MEI

Breathwalk

Breathwalk is een meditatieve wandeling met gebruik van ademhalings-technieken en yoga oefeningen vanuit de kundalini yoga. De frisse lucht, de bewegingen en de oefeningen maken dat u even dichtbij uzelf kunt komen en nieuwe energie op kunt doen. Het is een actieve manier van mediteren in de buitenlucht en voor iedereen toegankelijk. Deze wandeling staat onder leiding van Josine Olgers en gastdocente Marjolein Treisscheijn.

3 MEI

Ayurvedische workshop & proeverij

Dat voeding energie kan geven en u blij kunt maken, dat is bekend. Maar volgens de ayurveda is het één van de allerbelangrijkste fundamenteën van onze gezondheid! Ayur..eh wat?? Ayur = leven, Veda= kennis, weten. Vata - pitta - kapha. Misschien heb je er wel eens van gehoord, het zijn de ayurvedische benamingen voor de verschillende dosha's. Simpel gezegd: de verschillende menstypen. Weet u waartoe u behoort, dan kunt u met ayurvedische voeding, gericht op uw dosha, goed voor lijf, hart en hoofd zorgen. Deze middag doen we een elemententest en ontdekt u uw dosha. We gaan de ayurvedische keukens proeven en ruiken. En we ontdekken wat voeding kan doen. Deze workshop wordt gegeven door Josine Olgers en gastdocente Marjolein Treisscheijn.

3 MEI

Kundalini yoga

Kundalini yoga is een dynamische yoga vorm die direct energie levert en voor iedereen toegankelijk is. Kundalini yoga heeft als uitgangspunt dat alles met elkaar verbonden is. Het idee is dat het hele universum in een mens leeft, en tegelijkertijd is die mens een klein deeltje van het grote geheel. Karakteristiek in een Kundalini Yogales zijn de afwisseling van dynamische fysieke oefeningen en meditatie, veel aandacht voor de ademhaling (pranayama) en het gebruik van de stem (mantra). Kundalini yoga brengt u rust, vertrouwen en kracht. Men zou kunnen stellen dat Kundalini Yoga daarom erg geschikt is voor de "ongeduldige Yogi". Deze yogales wordt gegeven door Josine Olgers en gastdocente Marjolein Treisscheijn.

21 JUNI

Ontkurk de chaos

Een workshop waarin niet gestrooid wordt met en gefocust wordt op schrijfgeregels en technieken. We gaan associëren, omkeren, verrassen, vragen stellen, dingen onderuit halen. We vergeten lijnen, logica en doelen. U duikt in een aha-stroom van woorden, ingevingen en zinnen. U ontkurkt de innerlijke en uiterlijke chaos van het eigen leven. En laat zo uw creativiteit helemaal toe. De workshop wordt op het strand of in een duinpan gegeven. Bij storm of te veel nattigheid is er een binnen locatie beschikbaar.

Meer informatie: www.lennekewestera.nl

Maar er is nog veel meer....!

Kijk voor het volledige evenementenaanbod op www.vvvschiermonnikoog.nl of in de Lytje Pole Agenda!

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres

Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

fijn op vakantie

Fijn op Vakantie, uw verhuurpartner op Schiermonnikoog

Vakantiehuis verhuren?

- ✓ Boeken uit Nederland en Duitsland
- ✓ Geschikt voor mobiel boeken
- ✓ Eigen verhuurkalender

www.fijnopvakantie.nl/verhuren +31(0)88 900 1555

INSTALLATIE:
GAS, WATER, ELEKTRA,
SANITAIR & KOELTECHNIEK
LOODGIETERSWERK
DAKBEDEKKING

VERKOOP:
* Wasmachines
* Koelkasten
* Radio & TV
* Gastoestellen
* Sanitair
* Enzovoort

VLASMA
installatiebedrijf

VLASMA & ZN

Langestreek 86 - Schiermonnikoog

Telefoon 05195-31345 - Fax 05195-31658

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikogervishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TEAM- FAMILIE- EN GROEPSUITJES

vliegers - boogschieten - blokarten - strandgolf - bodyboarden - kanovaren &

ARRANGEMENTEN

ZOMERPROGRAMMA

WWW.REACTIEF-BUITENSPORT.NL

op het Noordzeestrand van Schiermonnikoog
overgang Westerhofpad naar het strand

reactief@dds.nl

06 30565423

SCHELPEMUSEUM PAAL 14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knid.nl

Schelpen en zeebeesten van Schiermonnikoog, maar ook wrakhout, barnsteen en meer dan **1500 soorten schelpen** uit andere landen.
Alles is zelf gevonden; niets is gekocht of gekregen.

In principe elke dag open van 14.00 tot 17.00 uur en van 20.00 tot 22.00 uur
(zie bord bij het museum). Toegang € 2 p.p.; tot 12 jaar € 1 p.p. Groepen kunnen in overleg ook op andere tijden het museum bezoeken. Kaartje is uw gehele vakantie geldig!

Tevens verzorgen wij excursies via het VVV-kantoor

ontdek Schiermonnikoog!

vvschiermonnikoog.nl

KINDERACTIVITEITEN

Kittiwake Kinderdisco

Het jeugd& jongerenwerk van Schiermonnikoog organiseert iedere zaterdag een echte kinderdisco voor kinderen van 6 t/m 11 jaar. De dj laat alle kinderen lekker dansen en springen, met de wekelijkse danswedstrijd als hoogtepunt! Tijdens de kinderdisco is de bar geopend voor chips, snoep en drinken.

Jeugdsoos

Iedere vrijdag en zaterdag zijn tieners van 12 t/m 16 jaar van harte welkom om samen muziek te luisteren, televisie te kijken, spelletjes te spelen, of gewoon lekker te chillen. Ook tijdens de jeugdsoos is de bar geopend.

Meer weten? Kijk bij Zien & Doen op www.vvvschiermonnikoog.nl

Films

Het Dorpshuis draait iedere vakantie de nieuwste jeugd- en familiefilms.

Nieuwsgierig? Bekijk de affiches op het Dorpshuis of check de filmagenda op www.dorpshuis-schiermonnikoog.nl.

Jutters Fa(a)m(ke)

Kunstenares Klasiena Soepboer geeft iedere zaterdag van 11:00 tot 12:30 uur een kinderworkshop in het KunstFaam-Lab. Kinderen van 6 t/m 12 jaar mogen daar knutselen met gejut materiaal!

Meer informatie: www.kunstfaam.nl

Wist je dat...

een wapendrager een nachtvlinder is die er precies uitziet als een afgebroken berkentakje?

Dier- en Speelweide Witte Winde

Hier kom je om lekker buiten te spelen. Dat kan op vele manieren. Je kunt alleen komen en spelen met de kinderen die er zijn of je komt met je vrienden of familie. Witte Winde heeft een grote variatie aan speeltoestellen, van een wipkip en draaimolen voor de allerkleinsten tot een kabelbaan voor de stoere binken. Ook kun je er klimmen en klauteren, je balbehendigheid oefenen en aan de rekstokken hangen. Verspreid over het terrein staan enkele

picknicktafels waar de ouders lekker kunnen uitrusten en een oogje in het zeil kunnen houden. Voor de sportliefhebbers staat de pannakooi garant voor een goed partijtje pannavoetbal. En natuurlijk mag de pingpongtafel niet ontbreken! In de Witte Winde zijn ook dieren die je op schoot mag hebben, in de zomer kun je ezel rijden, knuffelen met de geiten, onder begeleiding de varkens en toekomstige herten aaien. Verder hebben we Soay schapen, knaagdieren, Brahma kippen, 1 haan en twee hennen.

Let op: de dieren mogen in verband met kans op voernijd niet gevoerd worden. Zie hiervoor ook de huisregels die je op het gebouw kunt vinden. We hebben vanaf april nieuwe hertjes op onze hertenweide! Het is een kleine kudde van 4 hinds. Kom je ze bewonderen? Ook hebben we sinds kort een leuke verkoophoek waar mooi breiwerk van onze vrijwilligers wordt verkocht: handgemaakte knuffeldieren, koelkastmagneten en andere leuke cadeautjes. De opbrengst komt ten goede aan de dieren van de kinderboerderij. Meer informatie: www.wittewinde.nl

Bibliotheek Schiermonnikoog

Boeken van Dribbel, Muis, Mees Kees, Dolfje weerwolfje, de Grijsje Jager, Dummie de Mummie, Muts en Lozer staan hier ook in de kast. En de laatste Tina, Penny, Fashion Chick, Donald Duck, Suske en Wiske en andere leuke tijdschriften kun je zo mee naar je vakantiehuisje nemen. Voor de jeugd vanaf 0 jaar (!) is er veel keus en speciaal voor de vakantie heeft bibliotheek Schiermonnikoog leuke familiefilms te leen. Bij slecht weer is de bieb altijd open voor DUPLO. Vraag ernaar en wij pakken onze verzameling uit de kast. Bouw er maar op los! Kijk in de Lytje Pole Agenda voor meer leuke kinderactiviteiten.

Kinderen tot 18 jaar zijn altijd gratis lid!

Op avontuur met Lytje Willem

Denk jij een lekker rustige tijd op Schiermonnikoog te beleven? Lytje Willem denkt daar héél anders over! Hij neemt jou tijdens alle schoolvakanties mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen... Want wat denk jij van vliegers maken, een survival, pizza's bakken, een voetbaltoernooi, broodjes bakken boven een zelfgemaakt vuur, een vreselijk spannende spooktocht, pijl & boogschieten en strandzeilen?! Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóó, zandkastelen bouwen en een oergezellige oud-Hollandse spelletjesavond. Pfff... en dat is nog lang niet alles!!

Op www.lytjewillem.nl kun je lezen

op welke avonturen Lytje Willem gaat. En ook bij de VVV hangt het volledige activiteitenprogramma, plus actuele informatie.

Ps. Je bent zeker wel heel benieuwd geworden wie toch die Lytje Willem is? Vroeger woonde deze kleine man (Lytje is eilander taal voor klein) op Schiermonnikoog en beleefde daar de grappigste avonturen. Vraag maar eens aan één van de eilanders die je in het dorp tegenkomt! Tegenwoordig is Lytje Willem de naam van hét recreatieteam van het eiland dat speciaal voor jou de meest geweldige activiteiten organiseert. Dit activiteitenaanbod is een uitbreiding van het Schierzomerkamp dat sinds 2006 kinder-, tiener-, pony- en kitesurfkampen op het eiland organiseert: www.schierzomerkamp.nl.

Oerrr Speelbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er kliederen met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij het VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

Heeft u of heb jij iets moois meegemaakt op Schiermonnikoog?

Deel deze (vakantie)belevens plus foto via

redactie@vvvschiermonnikoog.nl en zie hem verschijnen in de volgende Lytje Pole of op de website van VVV Schiermonnikoog!

Hotel Duinzicht

Badweg 17 Schiermonnikoog Tel. 0519-531218
Overnachten, ontbijten, lunchen en dineren
www.hotelduinzicht.nl info@hotelduinzicht.nl

KOLSTEIN

lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

www.kolstein.nl

Middenstreek 38
 9166 LP Schiermonnikoog
 tel: 0519-532239

Geen ruimte meer voor leuke spullen?

Heerlijk, vakantie! Even lekker uitwaaien op Schiermonnikoog. De vakantiepret kan al beginnen bij het inpakken van de koffers. Maar helaas... je wilt meer meenemen dan in de koffer past. Extra kleding en je wandelschoenen moet je thuislaten!

Zo houd je ruimte over in je koffer

Huur je lakens en handdoeken bij Linnenverhuur Schiermonnikoog. Hét vertrouwde adres op dit eiland. Dat scheelt in de bagage, waardoor er ruimte overblijft voor leuke spullen. Leesboeken en de veel te grote knuffels van je kinderen kunnen gewoon mee. Dat verhoogt de vakantiepret!

LINNENVERHUUR
 schiermonnikoog
 Kea Heeren

"Handig via internet onze lakens, bad- en keukenhanddoeken besteld. Bij aankomst in ons huisje lag alles klaar. En nadien werd alles opgehaald. We hadden er geen omkijken naar. Wat een service, echt luxe! En geen grote was bij thuiskomst!"
 Margo Jonker

Linnenverhuur Schiermonnikoog
 Langestreek om de Noord 34 • 9166 NX Schiermonnikoog (NL) • +31 (0)6 52 60 81 05
info@linnenverhuurschiermonnikoog.nl • www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

MET EEN GROEP NAAR SCHIERMONNIKOOG

- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL voor meer informatie over onze groepsverblijven

BINNENDIJKEN
www.binnendijken.nl
☎ 06 40 74 33 69

DE DUINHOEVE
duinhoeveschiermonnikoog.nl
☎ 0519 53 11 26

SPRINGFIELD
vakantieboerderij-springfield.nl
☎ 0519 53 13 66

DE BRANDING
www.debranding.nu
☎ 0519 53 15 57

EURECA
www.eureca.nl
☎ 0519 53 14 21

DE OORSPRONG
www.deoorsprong.nl
☎ 0519 53 13 91

DE KOOIPLAATS
www.kooiplaats.nl
☎ 0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

Thijs' Vliegerparadijs

Vanaf 1 april staan we weer nabij Paal 4 op het strand aan het einde van de Badweg! Thijs' Vliegerparadijs is gek op buitenspelen tussen de elementen en nodigt jou daar graag bij uit! Dus als jij buiten wilt spelen, dan gaan wij graag met je mee. Met wie je ook komt, Thijs' Vliegerparadijs organiseert precies datgene wat bij jou en de buitenlucht past. Zij laten je graag stoeien met vliegers, vliegeren met Blokarts (strandzeilwagens), uitgedaagd worden in beachvolleybal, de diepte in gaan met je team, meer leren over samenwerken en leiderschap samen met de mannen van de KNRM, en de duizenden sterren in de nachtelijke hemel boven Schier bewonderen. Ga mee naar plekken waar het nog echt donker en stil is. Op zoek naar lichtgevende algen aan de rand van de zee...

Meer informatie: www.thijsvliegerparadijs.nl of bel 06-24103452

Kiten & Surfen op Schiermonnikoog

Je bent op weg naar de mooiste kite & surf locatie van Nederland! We begrijpen dat dit wel even schrikken is. Dat had je vast niet verwacht, hier...op Schiermonnikoog? Ja, op dit prachtige eiland ligt aan de Noordzee kant een natuurlijke baai die uitermate geschikt is om te leren kitesurfen. De Watersportverbond erkende Kitesurfschool KiteMobile verzorgt hier zijn lessen. Ook kan je er surf, SUP-en skimboards huren. Surfplezier op Schiermonnikoog voor iedereen!

Voor meer informatie stuur een mail naar info@kitemobile.nl of bel 06-51814918.

SurfClub Schiermonnikoog

Surfclub Schiermonnikoog is een vereniging die zich tijdens het seizoen, dat loopt van april tot en met oktober, vestigt op de constructie bij paal 3 op het noorderstrand van Schiermonnikoog. Een aantal fanatieke kitesurfers ontmoeten elkaar daar regelmatig om te genieten van strand, zon, wind en zee. De kitesurfspot valt binnen het gebied van Paal3 tot Paal 5. Ook niet-eilanders kunnen lid worden van deze vereniging.

Voor meer informatie stuur een mail naar omejos@gmail.com

Activiteitenstrand

Schiermonnikoog kent een geweldig activiteitenstrand, tussen paal 3 (Badweg) en paal 5 (Jacobsad). Op dit stuk strand is het toegestaan te vliegeren en blokarten. Ook mag je in dit deel van het Noordzeestrand suppen (Stand Up Peddelen), kite-,wind- en golfsurfen en kanovaren.

Kijk voor meer info elders op deze pagina.

Reactief Buitensport

Sinds 1999 is Reactief Buitensport actief op Schiermonnikoog. Reactief verzorgt het gehele jaar voor groepen onder andere survivals, strandzeilen, sportieve hikes, vliegeren en handboogschieten. U vindt Reactief op het strand, rechtsaf bij de strandingang einde Badweg, ter hoogte van het Westerhofpad.

Meer informatie: www.reactief-buitensport.nl

Paardrijden

Grijp uw kans om paard te rijden op het mooie Schiermonnikoog! Iedereen vanaf 12 jaar met enige rijervaring is bij Boerderij Florida welkom voor spectaculaire bos- en strandritten te paard, of gewoon leuk een uur of half uurtje in de buitenbak rijden.

U vindt boerderij Florida op Reddingsweg 38. Meer informatie: tel. 06-41918702 of www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl.

de Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas -aan de Prins Bernhardweg - een prachtige speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Er zijn rond de plas diverse speelattributen opgesteld. Zoals bijv. een trekpontje naar het eilandje, een waterpomp enzovoort.

In de zomermaanden kunt u bij de kanokiosk terecht voor kanohuren of pijl- en boogschieten. Terwijl 'Lytje Willem' ook veel activiteiten rond de plas organiseert.

In de koudere maanden en de winterperiode biedt de omgeving van de Berken-

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen.

Duinpad, tel. 0519-531504, www.vvdemonnik.nl.

Tennissen

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennistoss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vindt u de trots van onze tennissende eilanders: tennispark de Hinneleup. Wat wij u bieden? Een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kushion Court-banen. Kushion Court is opgebouwd uit miljoenen rubberen kus-sentjes en daarom vriendelijker voor de gewrichten en onder (bijna) alle weersomstandigheden bespeelbaar! Door de zachtere bovenlaag is het spel iets minder snel geworden, waardoor het tennis toegankelijker en vriendelijker is, voor jong en oud. Probeer het zelf eens uit!

Voor meer informatie: www.hinneleup.nl

plas ook volop om in actieve en sportieve zin van dit gebied te genieten. En u kunt er genieten van de natuur en de rust. Daarbij bijv. een warme chocomel met slagroom bij het Drink- & Eethuis. Alwaar ze tevens een groot deel van deze periode ook vanuit de keuken leukere zaken serveert.

Kijk voor meer informatie op de borden bij de Berkenplas of op www.schiermonnikoog-horeca.nl.

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
(€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
(vanuit buitenland)

www.wpd.nl

de Halte
patat burgers snacks ijs

DE HALTE
REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG
Tel. 0519 531256

E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Kom naar **Schiermonnikoog.com**
accommodatie verhuur

Ruime keuze aan accommodaties op de MOOISTE plekjes:

Design appartementen in Boszicht, luxe villa's aan de Badweg, diverse fijne bungalows in de duinen, appartementen en recreatiewoningen zowel in Noderstraun als in Zeezicht, beide pal aan het strand gelegen.

Onze accommodaties zijn te vinden op: www.schiermonnikoog.com

- Altijd de juiste beschikbaarheid
- Online reserveren van alle accommodaties
- Linnenverhuur
- Fietsverhuur

It Aude Kolonyhûs

Comfortabele en bijzonder ingerichte
appartementen en groepsaccommodaties
(met oa privé buiten- jacuzzi)

Midden in de duinen halverwege de Badweg
Tussen dorp en strand

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

linnenverhuur

gemakkelijk
online bestellen en betalen

voordelige linnen-
& vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

FIETS- EN WANDELROUTES

Wandelroutes

Bij de VVV en het Bezoekerscentrum zijn meerdere wandelroutes verkrijgbaar. De wandelroute 'Bos en Duin' leidt u bijvoorbeeld vanaf het Bezoekerscentrum naar het duingebied rond de Berkenplas.

De wandeltocht 'In en om het dorp Schiermonnikoog' leidt u rond door het karakteristieke dorp en vertelt over de rijke historie van 'ús Lytje Pole'.

Luisterwandeling Zeezand

Zeezand is een cultuurhistorische wandeling waarbij u al wandelend deelgenoot wordt van het voortdurende proces van de mens, de zee en het zand. Natuurkrachten en mensenhanden maakten het eiland tot wat het nu is. Oude eilanders schetsen een beeld van het leven vroeger: de strijd tegen de zee en het isolement. Luisterend naar een speciaal gecomponeerde geluidstrack leert u het eiland op een nieuwe manier kennen.

Huur een koptelefoon en een mp3-speler bij het Bezoekerscentrum en met de bijgevoegde folder van de route gaat u op pad; alleen of met een groep.

Fietsroutes

Bij de VVV Schiermonnikoog en het Bezoekerscentrum zijn diverse, unieke fietsroutes beschikbaar. De fietsroute 'Om de Oost' leidt u over de natuurrijke oostkant van het eiland, richting Kobbeduinen. U kunt deze in ca 1,5 tot 2 uur fietsen. U kunt bij het VVV een overzichtelijke plattegrond te kopen: hier staan alle fiets- en wandelpaden van Schiermonnikoog op. Ook is er een Fiets Puzzeltocht te koop, leuk om met het hele gezin te fietsen, de duur is ongeveer 2 uur. Voor alle routes is de tijdsduur een indicatie. Met een goed gevulde picknickmand of een stop voor een kop koffie, lekkere lunch of kunt u hier natuurlijk ook de hele dag overdoen. Informeer aan de balie voor tips!

Eilander taalroute

De Eilander Taalroute loodt u door het karakteristieke dorp en de boeiende eilander natuur, langs een negental karakteristieke plekken waar zich gedichttegels in de eilander taal bevinden. De gedichten zijn geschreven door Jacob Fenenga (1888-1972), Lammert Wiersma (1881-1980) en Pita Grilk (1905-1980), en hebben betrekking op het gebied waar ze liggen. De Eilander Taalroute van cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer is verkrijgbaar bij de VVV en Bezoekerscentrum, ook in het Engels en Duits.

Bert Haanstra op Schiermonnikoog

De natuurwandeling Bert Haanstra op Schiermonnikoog is een blijvende herinnering aan de cineast. Een fraaie wandeling die alle (film-) plekken aandoet waar de cineast is geweest. Beleef zo de inspiratie die hij hier opdeed.

De 8-luiks folderwandeling, de vijfde van een reeks, beschikt over een duidelijke routebeschrijving en routekaart.

Kunstroute

De unieke eilander natuur is een eindeloze inspiratiebron voor vele kunstenaars en kunstliefhebbers. In samenwerking met kunstenaar Ad van Bokhoven heeft galerie Ogygia een Kunstwandeling gemaakt. Met deze route wandelt u langs verschillende locaties op het eiland waarvan prachtige schilderijen zijn gemaakt die in de vorm van een ansichtkaart terug te vinden zijn in een handgemaakt tasje. Dit 'KunstTasje' is te koop bij galerie Ogygia.

Nieuwestreek 7
tel. 06-51890181
www.galerieogygia.nl
Geopend op maandag van 14:00 tot 17:30 uur
Dinsdag tot en met zaterdag van 10:00 tot 12:30 uur en van 14:00 tot 17:30 uur

Maar er is nog veel meer...!

Kijk voor het volledige evenementenaanbod op www.vvvschiermonnikoog.nl of in de Lytje Pole Agenda!

In de folder staan niet eerder gepubliceerde foto's afkomstig uit het Bert Haanstra archief. De gratis folder kan verschijnen dankzij financiële steun van de Stichting MAPS, Wagenborg Passagiersdiensten en Waddennrust. De folder is verkrijgbaar op tal van plekken op het eiland, onder andere bij het VVV aan de Reeweg (het begin en eindpunt van deze wandeling).

Voor achtergrond en aanvullende informatie van deze en andere Bert Haanstra wandelingen: www.berthaanstrapad.nl

Sportieve Wandeling

Heerlijk uitwaaien om de Oost. Wandelen is de uitgelezen manier om te genieten van de pure, ruige en wijde schoonheid van het Nationaal Park Schiermonnikoog. Het is één van de weinige gebieden van Nederland waar de natuur grotendeels het landschap vormt. Tijdens het wandelen maakt u kennis met deze dynamiek van de natuur en de vele vogels. Het proces van stuivend zand en groeiende duinen kunt u met eigen ogen aanschouwen. Misschien rent er een haas voor u uit of komt u tijdens uw wandeling een zeehond tegen. Deze dynamiek en de verschillende seizoenen maakt deze wandeling elke keer weer boeiend. U kunt kiezen uit een tocht van 10, 15 of 20 km.

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

 Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €2,50 per maand of €27,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 40% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

Kijk op www.natuurmonumenten.nl/doe-mee
Of bel met onze ledenservice: T (035) 655 99 11

SPAR **BRUNEKREEF**
Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment
verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl

Tel: 0519-531254

Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. **SPAR**

Schiermonnikogervishandel
Meer dan vis alleen!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp

www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531 743 | vishandel.schier@knid.nl

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen

Telefoon 0519-531456 · info@dorpshuisschiermonnikoog.nl · www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij
het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Veerdienst

Tickets
U kunt voorafgaand aan uw reis online een e-ticket kopen, zie www.wpd.nl. Ook kunt u bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor uw bootkaartje. Wanneer u reist met Wagenborg Passagiersdiensten koopt u altijd een retour. Denk erom dat u voor uw (eventuele) fiets een aparte ticket koopt.

Groepskorting
Komt u met een gezelschap van 15 personen of meer? Dan ontvangt u een groepskorting van 10% wanneer u minimaal zeven dagen van te voren een groepsreservering maakt via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek). De korting is niet van toepassing op de toeristenbelasting die bij het personenkaartje inbegrepen is.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG					
MA T/M ZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO- EN FEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG					
MA T/M ZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO- EN FEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.

Autoreserveringen en groepen

tel. 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek)
Ma-za van 08:00-20:00 uur

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.

Kantoor Lauwersoog
Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog
Postadres
Postbus 70 9163 ZM Nes (Ameland)
www.wpd.nl

Watertaxi

Nóg sneller van en naar het eiland? Wagenborg Watertaxi BV verzorgt op aanvraag snelle overtochten, van ongeveer een kwartier. Denk er wel aan dat de bagageruimte aan boord beperkt is.

Reserveren?
tel. 0900-WADTAXI of 0900-9238
(€ 0,70 per gesprek)

BMS Bos Marine Services

Met een snelle gesloten of open rescueboat naar Schiermonnikoog wanneer het ú uitkomt, 24 uur per dag? Dat kan bij BMS Bos Marine Services. minimaal één uur voor vertrek bellen, wij komen u halen of brengen.

Info en boekingen:
tel. 0519-349133

Busdienst

Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veerboot gereed om u naar uw vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kunt u speciale eilandretour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT

Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

Arriva
Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog
tel. 0519-531360
schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Uw vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. u naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vindt u buffetten waar u terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord, en leest u deze informatiekraant of op de televisieschermen wat u allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

U mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat u zelf uw bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plunjezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hier buiten. Uw handbagage kunt u na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereserveerd.

TAXI OP HET EILAND

Taxi Boersma
Melle Grietjespad 13
tel. 0519-531010

Transport

Wilt u meer dan 30 kilo bagage meenemen, groepsbagage regelen, of uw bagage van thuis tot aan uw vakantieverblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eilandtransportbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten

tel. 0519-531851
www.rdvtransport.nl

Visser Transport

tel. 0519-349999
www.visserlauwersoog.nl

Taxi Drent
Burg. vd Bergstraat 1
tel. 0519-531400

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rijdt u via Leeuwarden, dan volgt u de route Dokkum / Lauwersoog. Rijdt u via Groningen, dan gaat u vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per trein

De dichtstbijzijnde spoorwegstations zijn Leeuwarden en Groningen, waarna u verder reist per bus.

Per bus

Lijn 155 vanaf busstation Leeuwarden. Lijn 163 vanaf busstation Groningen.

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluw eiland. Dit betekent dat auto's, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet worden toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vindt u ruime parkeerterreinen.

Wist je dat...

je sinds kort op schitterendschiermonnikoog.nl kunt meepraten over alles wat er in de natuur speelt?

BEZOEKERSCENTRUM SCHIERMONNIKOOG

Camouflagekunstenars

In 2018 presenteert het bezoekerscentrum de expositie Camouflagekunstenars.

Camouflagekunstenars is een verrassende tentoonstelling over de manier waarop dieren zich onzichtbaar kunnen maken. Veel dieren gebruiken camouflage om op te gaan in hun omgeving. Zo zorgt de zeeduivel dat hij niet gezien wordt door de prooi die hij probeert te vangen. Terwijl de nachtzwaluw juist onzichtbaar zit te zijn op een boomstronk zodat zijn vijanden hem niet kunnen zien. Sommige dieren kunnen zich zo goed onzichtbaar maken, dat we ze met recht camouflagekunstenars kunnen noemen. De raadselachtige roerdomp bijvoorbeeld, die dezelfde kleur heeft als het riet waar hij tussen staat. Komt er een windvlaag, dan wuift hij gewoon mee met het riet!

Op Schiermonnikoog komen natuurlijk ook de nodige camouflage specialisten voor. Zo zou je in de duinen een nachtvlinder met de naam wapendrager tegen kunnen

Van 21 april t/m 28 oktober 2018

komen. Maar je moet wel heel goed opletten om de wapendrager te zien, als hij stilzit lijkt hij namelijk perfect op een afgebroken berkentakje. Een ander insect dat maar moeilijk te vinden is, is de paarse snuitkever die zich schuil houdt in de paarse bloemen van de lamsoor. Ook veel wadbewoners zijn ware camouflagekunstenars. De schol en de bot hebben een mooie zandkleur om niet op te vallen als ze op de zee-

bodem liggen. En garnalen kunnen zichzelf zelfs lichter en donkerder maken, zodat ze helemaal wegvalen tegen de zeebodem.

In de tentoonstelling zie je prachtige opgezette dieren in hun omgeving en veel foto's. Voor de kinderen zijn er leuke camouflage spellen.

Camouflagekunstenars is ontwikkeld door Oeroe Boeroe.

Sake de slak

Sake de Slak is al heel oud en kan geen lange tochten meer maken. Martje de Mier gaat op zoek naar een paar mooie natuurvondsten om Sake te herinneren aan een reis die hij lang geleden heeft gemaakt door de duinen en over het strand. Help jij Martje mee bij haar spannende speurtocht? Je krijgt een routeboekje mee, een zakje om je vondsten in te verzamelen en een echt vergrootglas om mee te speuren. Deze leuke activiteit voor kinderen van 4 tot 10 jaar en hun ouders is verkrijgbaar bij de balie van het bezoekerscentrum.

Schier Explorer

Schier Explorer is een spannende GPS-speurtocht door het Nationaal Park voor avontuurlijke kinderen en ouders. Met de GPS in de hand ga je op zoek naar capsules die verborgen zijn in de verschillende landschappen. Bij iedere vindplek kun je ook nog een leuk experiment uitvoeren. Die experimenten staan in een boekje met veel leuke weetjes over de bijzondere planten en dieren van Schiermonnikoog. De tocht is bedoeld voor jongeren vanaf ongeveer 10 jaar en kost € 12,-.

Speelnatuur kreukelkaart

Als echte avonturier speel je natuurlijk het liefst buiten. Op de speelnatuur kreukelkaart vind je de beste speelplekken van het eiland. Volg de speelnatuurroute en ga op ontdekkingsstocht tussen speelbos en Berkenplas. Ontdek de mooiste klimbomen, bouw je eigen hutten in het bos, kruip over en onder gigantische boomstammen, vang insecten met je loeppotje, loop het heksenbos in en ga op zoek naar de magische wensboom. De kreukelkaart prop je zonder te vouwen in je zak.

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Aan de voet van de witte voormalige vuurtoren en watertoren staat het bezoekerscentrum van Schiermonnikoog. In vroegere tijden was dit gebouw de elektriciteitscentrale van het eiland. Het centrum verzorgt op verschillende manieren voorlichting en educatie over de natuur en de cultuur van Schiermonnikoog. Het bezoekerscentrum bevindt zich aan de noordkant van het dorp. Via de wegwijzers is het gemakkelijk te vinden.

Het bezoekerscentrum is een goed startpunt om meer te weten te komen over het Nationaal Park en het eiland Schiermonnikoog. Dat kan door de exposities over de natuur en cultuur op Schiermonnikoog te bezoeken, maar ook door mee te gaan met één van de vele spannende excursies die het bezoekerscentrum organiseert. Zo kun je mee het wad op, vogels kijken, een huifkartocht maken of met de Balgexpres naar de oostpunt van het eiland. Ook zijn er laarzen en verrekijkers te huur.

Als je vragen hebt over de natuur op Schiermonnikoog kun je die stellen aan de balie van het bezoekerscentrum. In de winkel kun je terecht voor natuurboeken en leuke souvenirs.

Openingstijden

maandag t/m zaterdag	10.00 – 12.00 uur en 13.30 – 17.00 uur
zon- en feestdagen	10.00 – 14.00 uur

Op 22 mei, derde pinksterdag, is het bezoekerscentrum gesloten

Toegang € 2,- per persoon. Gratis voor inwoners van Schiermonnikoog, leden van Natuurmonumenten en kinderen t/m 12 jaar. Het gehele bezoekerscentrum is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Torenstreek 20
0519-531641
info@np-schiermonnikoog.nl
www.np-schiermonnikoog.nl
www.facebook.com/BezoekerscentrumSchiermonnikoog

Wist je dat...

er dit voorjaar 5 kalfjes worden geboren bij de Sayaguesarunderen?

NATUUR

Eieren op het strand

Niet alleen vogels leggen in de lente een ei, ook veel zeedieren leggen eieren in het voorjaar. Een van de vreemdst uitziende eiersoorten die je op het strand tegen kunt komen zijn pijlinktvis-eieren. Die zien er uit als gelatineachtige slierten die samen een tros vormen. Een grote tros pijlinktvis-eieren lijkt nog het meest op een pruik met dreadlocks.

Pijlinktvissen hebben een achterlijf in de vorm van een pijl, vandaar de naam. Bij hun kop hebben ze tien tentakels en ze zwemmen achteruit. Als een pijlinktvis op jacht gaat, zwemt hij heel snel achteruit door een school vissen en draait zich dan opeens opzij om een vis te grijpen. Pijlinktvissen leven maar een jaar en ze paren maar een keer in hun leven. Die paring is dan wel meteen een soort orgie: een tros eieren bestaat uit eiersnoeren van meerdere vrouwtjes en elk vrouwtje wordt door meerdere mannetjes bevrucht. Na de voortplanting zijn de inktvissen totaal uitgeput en sterven ze.

Een volwassen pijlinktvis vind je bijna nooit op het strand, omdat pijlinktvissen niet dichtbij de kust zwemmen. Je kunt ze wel op je bord tegenkomen, onder de naam calamares.

Wist je dat...

de Oosterkwelder van 15 april t/m 15 juli is afgesloten om de vogels rust te gunnen bij het broeden?

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Duinherstelprogramma

De omgeving van de Reddingsweg was vroeger een open duingebied. De afgelopen jaren is dit gebied steeds meer dichtgegroeid met bomen en struiken. Zeldzame planten zoals slanke duingentiaan en honingorchis zijn er inmiddels verdwenen.

Om deze planten weer een kans te geven heeft Natuurmonumenten afgelopen winter duinherstelwerkzaamheden uitgevoerd langs het Johannes de Jongpad. Bomen zijn gekapt, struiken geroid en het terrein tussen de fietsenstalling van restaurant de Marlijn en de Reddingsweg is geplagd. Bij het plaggen van het gebied wordt de bovenste rijke humuslaag met een kraanmachine weggehaald om terug op het wit stuivende zand te komen. De maatregelen zijn onderdeel van een tienjarig duinherstelpro-

gramma. De afgelopen jaren heeft Natuurmonumenten het open duinlandschap in de Westerduinen deels hersteld. De witte stuivende duinen zijn vanaf het Westerduinenpad

weer te zien en bijzondere planten, zoals moeraswespenorchis en stipelzegge hebben zich in het gebied uitgebreid.

Ssst... het is kraamtijd

In de duinen en op de kwelders van Schiermonnikoog broeden verschillende soorten vogels zoals lepelaars, meeuwen, scholteksters, velduilen, kiekendieven en nog veel meer.

In het broedseizoen hebben ze rust en ruimte nodig om hun nest te bouwen, eieren te leggen en voor de kuikens te zorgen. Wandel daarom in het voorjaar over de aangegeven routes en gun de vogels een veilige plek om hun jongen groot te brengen. De Oosterkwelder, het gebied ten oosten van de Kobbeduinen, is van 15 april tot 15 juli afgesloten om de vele broedvogels daar te beschermen.

Speelnatuur toegankelijk voor iedereen

Afgelopen jaar heeft Natuurmonumenten in het gebied tussen speelbos en Berkenplas speelnatuur van OERRR gerealiseerd. In 2018 gaat Natuurmonumenten de speelnatuur voor iedereen toegankelijk maken.

Mensen met een functiebeperking willen, net als ieder ander, van de natuur kunnen genieten. Een wandeling of ritje door het bos maken, vogels bespieden, met de kinderen langs de waterkant zitten en picknicken, dat moet iedereen op Schiermonnikoog kunnen doen.

Daarom zijn er plannen gemaakt om de toegankelijkheid voor mindervaliden rondom de Berkenplas te verbeteren. Bezoekers in een rolstoel, met rollator of scootmobiel moeten het terras van de Berkenplas kunnen bereiken. Het toilet van de Berkenplas wordt ook geschikt gemaakt voor mindervaliden. Verder moet het voor iedereen mogelijk zijn om rond de plas te recreëren, bij het water te komen, met de waterpomp te spelen of met de trekpont naar het eiland te varen.

In de winter is met het kappen van een aantal bomen aan de westkant van de plas een start gemaakt. In het najaar zal het project afgerond zijn en volgt er een feestelijke opening!

Sinds 1989 is Schiermonnikoog een Nationaal Park. Natuurmonumenten beheert en beschermt de natuur van dit prachtige eiland zodat iedereen ervan kan blijven genieten.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Een bloemenweide aan de Knuppeldam

De buurtbewoners van de Knuppeldam en basisschoolkinderen van Schiermonnikoog hebben naast het kantoor van Natuurmonumenten aan de Knuppeldam een bloemenweide ingezaaid. De boswachters hopen in de vroege zomer de eerste bloemen uit de grond te zien schieten.

De nieuwe bloemenweide wordt een ontmoetingsplek voor bewoners, eilandbezoekers en kinderen. Je kunt er een tussenstop maken om van de kleurrijke bloemen en het gezoem van insecten te genieten en in de zomer kun je er een klein veldboekje plukken. De bloemenweide is ook een plek waar kinderen tijdens de vakantie mee kunnen doen aan kleine natuuractiviteiten.

Red de insecten!

Uit onderzoek blijkt dat het aantal insecten in 27 jaar met 76% is afgenomen. Dit insectentekort is waarschijnlijk een van de oorzaken van de achteruitgang van veel boerenlandvogels – spreeuw, gele kwikstaart, veldleeuwerik, boerenzwaluw- en ook van vleermuizen. De laatste jaren zijn in Noordwest-Europa meer dan 400 miljoen vogels verdwenen!

Eén van de oorzaken van insectensterfte is het gebrek aan bloemen. Niet alleen vlinders hebben hier last van, maar ook bijen en hommels. Een gebrek aan bloeiende planten leidt voor vlinders (en allerlei andere insecten) tot een tekort aan nectar en voor bijen en hommels tot een tekort aan stuifmeel. Een bloemenweide trekt verschillende soorten insecten en vogels aan én de buurt fleurde er van op.

Feestelijke opening

Op 2 mei wordt de bloemenweide aan de Knuppeldam op een feestelijke manier geopend. Tussen 10.00 en 13.00 uur kunnen kinderen meedoen aan verschillende OERRR-activiteiten. Zo kun je insecten vangen en bekijken, een insectenhotel bouwen, zaadbommetjes maken, fruitbomen planten, kaarsen van bijenwas maken, en nog veel meer.

Benieuwd naar het programma? Kijk op de activiteitenkalender van Lytje Willem of op de website van Natuurmonumenten.

Engels gras

In tegenstelling tot wat je zou verwachten van een plant met de naam gras, is Engels gras een van de opvallendste kwelderplanten.

Het bloeit namelijk met prachtige zachtroze bloemen. Engels gras kan goed tegen zout; daarom komt het veel voor op de kwelder. De plant staat het meest op de hogere delen van de kwelder, die alleen met stormvloed door zeewater overspoeld wordt. Als je in mei of juni over de schelpenpaden door de binnenkwelder van Schiermonnikoog fietst, zie je overal de roze bloemetjes van het Engels gras. Maar ook in het binnenland kun je Engels gras zien, daar groeit het graag langs snelwegen waar in de winter met zout gestrooid is.

Ruiterpadennetwerk uitgebreid met Waterstaatspad

De mooie natuur van Schiermonnikoog kun je vanzelfsprekend heel goed ervaren door er doorheen te wandelen of te fietsen. Maar eenmaal besmet met het 'paardenvirus' gaat er niks boven het draven door de bossen of het galopperen over het strand.

Paardrijden in de natuur was het onderwerp van de tweede enquête die we eind november via Schitterend Schiermonnikoog aan de panelleden verzonden. Een ruime meerderheid van de inmiddels 284 panelleden vulde de vragenlijst in, ongeveer evenveel eilanders als niet eilanders.

Het blijkt dat het niet voor iedereen duidelijk is dat je op ruiterpaden ook wandelaars kunt tegenkomen. We gaan daarom een nieuwe ruiterkaart ontwikkelen. Ook komt naar voren dat het maaisel op de ruiterpaden bij natte omstandigheden gladheid veroorzaakt. Dit is een aandachtspunt voor overleg met de ruitervereniging en de manege.

Een ruime meerderheid van de panel-

leden vindt dat het Waterstaatspad, het pad ten zuiden van de stuifdijk tussen paal 7 en paal 10, ook door ruiters gebruikt mag worden. Een kwart van hen geeft aan dat dit alleen buiten het broedseizoen kan. Het Waterstaatspad is daarom vanaf nu opengesteld voor ruiters, met uitzondering van de periode 15 april tot 15 juli. Na een jaar zullen we evalueren hoe dit bevalt. Natuurmonumenten, de ruitervereniging en de manege zullen gezamenlijk bekijken op welke manier samengewerkt kan worden aan het onderhoud van de ruiterpaden.

Een platform voor iedereen

Op Schitterend Schiermonnikoog kun je meedenken en meebeslissen over alles wat er in de natuur speelt. Op het gebied van natuurbeheer, voorzieningen, recreatie en voorlichting. Als je je aanmeldt voor het online platform Schitterend Schiermonnikoog ontvang je iedere twee maanden een enquête over een onderwerp waar je je mening over kunt geven. Na de enquête volgt een terugkoppeling van de resultaten en vertellen we wat we ermee gaan doen.

Daarin zit de kracht van Schitterend Schiermonnikoog.

Aanmelden

Wil je ook meepraten, meedenken en meedoen? Meld je dan nu aan als panelid op www.schitterendschiermonnikoog.nl

Schitterend Schiermonnikoog is een initiatief van Nationaal Park Schiermonnikoog en Natuurmonumenten. In de toekomst zullen mogelijk nog andere partijen aanhaken.

De wapendrager, een echte camouflagekunstenaar

De wapendrager is een nachtvlinder die algemeen voorkomt in Nederland, ook op Schiermonnikoog. Toch moet je goed opletten om er een te zien.

De wapendrager is namelijk een echte camouflagekunstenaar: als hij stilzit vouwt hij zijn vleugels om zijn achterlijf en zo lijkt hij perfect op een afgebroken berkentakje. Probeer die maar eens te vinden tussen de berken in de eilander duinen... De rupsen van de wapendrager zijn veel gemakkelijker te zien. Ze zijn oranjegeel met zwart en heel harig.

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij Bezoekerscentrum Nationaal Park Schiermonnikoog kun je terecht voor een keur aan excursies in de natuur van Schiermonnikoog. Het programma varieert per week. Hieronder een greep uit het aanbod.

Opening OERRR bloemenweide

Insecten vangen, fruitbomen planten, kaarsen maken en nog veel meer!

2 mei van 10.00 tot 13.00 uur

Kleine beestjes

Op zoek naar wat er allemaal rondkruipt en krioelt (ca. 2 uur)

In de meivakantie

Broedvogelexcursie

Met de boswachter de meeuwenkolonie in (ca. 2 uur)

Twee keer per week vanaf 17 mei

Wadexcursie

Beestenboel in de modder (ca. 2 uur)

Regelmatig in april, mei en juni

Vogels kijken

Vogelparadijs Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Regelmatig in april, mei en juni

Jutterstocht

Op stap met een strandjutter (ca. 2 uur)

Regelmatig in april, mei en juni

Op kraamvisite bij de meeuwenkolonie

Met de boswachter per huifkar naar de meeuwenkolonie (ca. 5 uur)

26 mei, 9 juni en 23 juni om 10.00 uur

Balgexpres

Zeehonden zien en schelpen zoeken (ca. 2 uur)

Regelmatig in april, mei en juni

Huifkartocht

Met één of twee pk over het eiland (ca. 2 uur)

Regelmatig in april, mei en juni

Eendenkooi

De kooiker vertelt u alles over zijn oude ambacht (ca. 1 uur)

Elke dinsdag, donderdag en zaterdag in april, mei en juni

Lammetjes kijken

Pasgeboren lammetjes op de boerderij (ca. 1 uur)

Elke dinsdag, donderdag en zaterdag in april

Online boeken

Het is voortaan mogelijk om via internet kaartjes te kopen voor de activiteiten van het bezoekerscentrum.

Surf daarvoor naar www.np-schiermonnikoog.nl en klik door naar de activiteitenkalender. Natuurlijk kun je ook als vanouds kaartjes kopen aan de balie van het bezoekerscentrum.

ACTIVITEITEN

Op kraamvisite bij de meeuwenkolonie

De hele dag genieten van de on-eindige horizon, wind, water en zon. Ga mee met de huifkartocht naar de kleurrijke kwelders van Schiermonnikoog!

Gedurende het broedseizoen is de Oosterkwelder gesloten voor het publiek. Alleen onder begeleiding van de boswachter krijgt u de unieke kans om de meeuwenkolonie te bezoeken. De huifkar rijdt over het Waterstaatspad heen en op het strand langs de vloedlijn terug, of net andersom. Dat is afhankelijk van het getij. In de buurt van paal 11 stap je tussen strand en kwelder uit de huifkar. De boswachter neemt je via sluippaadjes mee naar de meeuwenkolonie. Dit arrangement is inclusief koffie, thee, fris, jutterbitter en boswachtersverhalen. Neem wel zelf een lunchpakket mee.

Nieuwe excursie: grazers in de duinen

Schiermonnikoog heeft een prachtig duingebied. Er zijn veel duinvalleien met bijzondere bloemen en zeldzame planten.

Maar als we niks zouden doen, zouden die duinen in rap tempo volledig dichtgroeien... Daarom zijn er de afgelopen jaren grote grazers geïntroduceerd in de duinen; ze helpen de boswachters om de duinen open te houden.

Tijdens deze struintocht in het duingebied gaan we op zoek naar sporen van grote én kleine grazers en naar bijzondere bloemen en planten.

En wie weet komen we de grazers zelf ook wel tegen.

Dag van het wad

Op 30 juni en 1 juli vieren we de dag van het wad. Er is een vroege wadexcursie met ontbijt, je kunt wadvogels kijken, meedoen met yoga aan het wad en op zaterdagmiddag staat er een kraampje met Waddeninformatie in de jachthaven. Kijk voor meer informatie op www.np-schiermonnikoog.nl.

Dag van Het Nationaal Park

Op zaterdag 26 mei vindt de jaarlijkse dag van het Nationaal Park plaats. Dit jaar kun je mee met een fietstocht met als thema 'cultureel erfgoed in de natuur'. Fiets mee en ontdek op welke plekken in de natuur van Schiermonnikoog je de invloed van de mens terug kunt vinden.

Avondwad

Wat is er mooier dan het wad bij zonsondergang? Deze excursie vertrekt kort voordat de zon onder gaat. Onderweg hoor je het een en ander over het leven in en op de wadbodden, en met een beetje geluk zie je in het westen de zon ondergaan. Tegen de tijd dat je van het wad af komt, is het al behoorlijk donker. Een onvergetelijke ervaring.

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze dertien prachtige vakantiehuisjes op schiermonnikoog

WADDENRUST

www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl
 info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl
 06-30066518 of 06-11205200

TAXI Boersma

'Veel meer dan gewoon van A naar B'

Rolstoel vervoer | Aansluiting watertaxi | Schier Safari | Personen vervoer | Trouw vervoer | Bagage vervoer

0519 531010
 www.taxi-boersma.nl
 Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

PENSION WESTERBUREN

Klein gezellig familie pension in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van tv en een eigen badkamer met douche en toilet.

In samenwerking met Duinzicht en De Tjattel is het mogelijk om halfpension bij te boeken. Tevens verhuur van 2/4-persoons-appartementen gelegen aan de Reddingsweg.

Familie Weldring
 Middenstreek 32
 9166 LN Schiermonnikoog

Tel. 06-52212287
 of 0519-531196

info@westerburen.nl
 www.westerburen.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- glasbewassing
- schoonmaak
- huismeester
- hogedrukreiniging
- groenvoorziening
- vloeronderhoud
- sneeuwruimen

Empower Your Self
Live Your Choice Academy

3-daagse RETREAT op Schiermonnikoog

EMPOWER YOUR SELF RETREAT

Bewust van jeZelf
 Wie je bent
 Wie je wilt zijn

Ga op reis en ontdek jeZelf.

Boek nu!

Sandra Bijl
 06 51 899 589

www.live-your-choice.com

massagepraktijk Lotus

Voetreflexologie | Klassieke massage
 Segmentale therapie | Ontspanningsmassage

Marijke D. Hoekstra | Telefoon : 06 135 512 26
 Langestreek 28 a NZ | 9166 LC Schiermonnikoog

Winter

Januari

Wanneer je in januari naar het eiland komt, staan de glühwein en snert nog op de menukaarten. Ook kun je genieten van een Nieuwjaarsconcert in samenwerking met het Internationaal Kamermuziekfestival en is er een Jellyfish concert, waar jong en oud komt luisteren en swingen op altijd weer een verassend samengesteld muzikaal programma.

Februari

Tijdens de voorjaarsvakantie zorgt Lytje Willem voor een leuk kinderprogramma. Een mooie maand om met je warme winterjas een stevige strandwandeling te maken,

alleen of met een vriend(-in), je liefde of een familielid.

Maart

Boek deze maand je accommodatie op tijd! Er is veel te doen: het eerste weekend is het Darts Open Schier toernooi, het volgende weekend start het 5-daagse Festival Jong Talent waar van over de hele wereld jong muzikaal toptalent naar het Waddeneiland komt om concerten te geven en masterclasses te volgen. Eind maart wordt de Monnikenloop gehouden. De startplekken zijn vaak snel vergeven wanneer in oktober de inschrijving begint. Wees er snel bij!

Lente

April

Met de Pasen kunnen de kinderen eieren verven en ze op 2e paasdag volgens oud-eilander gebruik op het Hazewitje tegen een kleine vergoeding aanbieden om ze te gooien. Beter bekend als het 'Wa wil mien oaien leverje?'. Mooie maand ook om even op een doordeweekse dag het eiland te bezoeken en in een duinpannetje te genieten van de eerste zonnestralen!

Mei

Op Schiermonnikoog wordt met zorg en aandacht de 4 mei herdenking georganiseerd. Mei is ook de maand van de prachtige lichten en

het ontluikende voorjaar. Nog geen hoogseizoen, maar ook deze maand natuurlijk wel druk bezocht vanwege de Hemelvaart en de Pinksterdagen.

Juni

Als je tijdens het Muziek- en Zangfestival door het dorp loopt weet je niet wat je overkomt! In de Got Tjark, in het COS en in de muziekkapel kun je genieten van optredens van in totaal 50 koren en muziekkorpsen uit het hele land. Juni is een perfecte maand voor een teamuitje om er samen even tussen uit te knijpen en hier op het eiland de neuzen weer de zelfde kant op te krijgen.

Wanneer kom je weer terug?

De kans is groot dat je tijdens het lezen van deze krant op Schiermonnikoog bent. Misschien ben je net aangekomen of zit je nog aan boord. Op deze pagina kun je lezen wat er zoal gedurende het hele jaar te doen is op Schiermonnikoog. Het eiland telt een aantal succesvolle festivals en events die jaarlijks terugkeren en veel bezoekers trekken.

Maar in sommige periodes is het zo heerlijk rustig en stil op het eiland, dat kom je bijna nergens in Nederland meer tegen!

Met deze pagina hopen we je alvast in de stemming te kunnen brengen en wie weet ga je nu dan toch eindelijk die reünie met je vrienden of familie organiseren! Tijd voor elkaar, tijd voor dat boek dat je altijd al wilde lezen, tijd voor bezinning.

Je zal niet de eerste zijn die het eiland weer verlaat met een gezonde dosis inspiratie en nieuwe ideeën.

De ervaring leert dat je voor sommige festivals en events op tijd je accommodatie moet reserveren, met dit jaaroverzicht ben je lekker op tijd! De actuele data, tijden, prijzen en locaties zijn terug te vinden op www.vvvschiermonnikoog.nl.

Zomer

Juli

Hou vooral de VVV agenda in de gaten, want in de maanden juli en augustus barst het van de leuke activiteiten! De Struunmarkten en optredens van het Shantykoor zijn niet te missen. Maar ook het strandleven bruist. Kiteurs en golfsurfers spelen hele dagen met de elementen, er wordt op het strand gevliegerd en je kan er een blokart huren.

Augustus

In augustus kun je meedoen aan het Open Tennis Toernooi en aan het Afrikaans dans- en percussieweekend. Ook is er Muziek aan de Plas en zijn er kleine Jellyfish concerten op verschillende locaties. Het is zomer

en dat wordt gevierd op Schiermonnikoog! Loop je even langs de vloedlijn dan kom je zelfs in het hoogseizoen na een tijdje amper iemand tegen. Dat is de charme van één van de breedste stranden van Europa.

September

Misschien wel de mooiste maand van het jaar. Kans op een Indian Summer, werkelijk fenomenale lichten, de eerste herfstkleuren die op het wad en de kwelders zichtbaar worden. De grootste drukte van het seizoen glijdt een beetje van iedereen af, er is weer tijd voor elkaar. Wij zeggen: "Gauw boeken en kom (na-) genieten op het eiland."

Herfst

Oktober

Lytje Willem zorgt tijdens de herfstvakantie voor een leuk en gevarieerd aanbod, inclusief een jeugdschaaktoernooi! Verder staat oktober vooral in het teken van het 6-daags Internationaal Kamermuziekfestival. Dompel je onder in concerten door internationale musici, openbare zangmasterclasses, muziekdocumentaires en excursies met de boswachters. Boek tijdig je kaarten en accommodatie!

November

Tijdens November Wandelmaand is er een ontzettend leuk programma samengesteld met verassende wandelingen, excursies, lezingen en films rond 4 thema's: Natuur,

Culinair, Cultuurhistorie en Zelf op pad. Ook hier geldt: boek op tijd je kaarten en overnachting!

December

Deze laatste maand van het jaar barst Schiermonnikoog uit zijn voegen van de activiteiten. Sint is op het eiland, de eilanders vieren hun eigen Klozumfeest onder elkaar. Er is een fakkeloptocht, er wordt een bingoavond georganiseerd, ieder even jaar is er het Midwinterfestival, er is een Jellyfish concert, het haak-en breicafe is geopend, je kunt kerstliederen zingen in de kerk, er wordt carbid geschoten op oudejaarsdag en tijdens de kerstvakantie is er muziek op verschillende locaties.

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner

- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikoger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

*Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.*

Café It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

Beau & Visage
• Wellness & Huidverbetering •

DEYNIQUE
cosmetica

- Gezichtsbehandelingen
- Benen Harsen • Pedicure Behandelingen
- Permanente Make Up Behandelingen
- Bruids Make Up

*Alle behandelingen
uitsluitend op afspraak!*

Greetje Smilda
@info@beauvisage7a.nl • 06 46 30 42 92
Middenstreek 7a • Schiermonnikoog

f Beau Visage

Atelier Langestreek 7
schierhout lampen, foto's
en olieverf **schilderijen**

fotografie
trouwreportage
familie gezin shoot
landschap
interieur en
website

verhuur appartementen
paal 7 en studio 7
op Langestreek 7

0517 531177
06-47603896

WWW.SCHIERHOUT.NL

atelier Romy f

romydam@kpnmail.nl

EXCURSIES

Cultuurhistorische excursies

Leer Schiermonnikoog op ludieke wijze kennen tijdens de cultuurhistorische excursies. Eilander gids Arend Maris leidt u in ongeveer twee uur tijd door het heden en verleden van ús Lytje Pole.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Natuurexcursies

Zowel wandelend als fietsend neemt natuurkenner Kees van der Wal u mee naar de mooiste plekjes van het eiland. De voormalig natuurbeheerder van Schiermonnikoog weet alle geheimen van de natuur op boeiende wijze met u te delen.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Fietsexcursie

Leer het eiland fietsend kennen. Tijdens deze excursie gaat u met Thijs de Boer, een geboren en getogen eilander, een fietstocht maken over het eiland. De start is in het dorp, met wetenswaardigheden over de bijzondere cultuurgeschiedenis van het eiland. Daarna gaan we naar enkele plekken op het eiland waar de diverse particuliere eigenaren hun sporen hebben nagelaten. Buiten het dorp gaan we verder terug in de tijd, zien en horen we hoe de vele gevarieerde landschappen op dit kleine eiland zijn ontstaan en hoe kort geleden (op de geologische tijdschaal) dit is gebeurd. Uiteraard komen veel van de bijzondere planten en dieren die hier nu leven aan de orde. Daarnaast zult u zien dat langs de randen van ons eiland terdege rekening moet worden gehouden met de zee: vaak geeft de zee, maar soms neemt ze ook! Tijdens deze twee uur durende fietstocht, welke het gehele jaar aangeboden wordt, is er volop ruimte voor vragen van de deelnemers.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Balgexpres

Een strandrit met de Eilander Balgexpres biedt een unieke gelegenheid om het meest oostelijke deel van Schiermonnikoog te bewonderen. Deze buswagen met tractor brengt u vanaf het Bezoekerscentrum over het Noordzeestrand naar de balg, om daar ruim een half uur van de ongerepte natuur te genieten. Het zicht op zeehonden is op de balg vrijwel gegarandeerd, en u vindt er vaak mooie, grote schelpen en soms zelfs barnsteen.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij het Bezoekerscentrum.

Wadexcursies

Eilander Thijs de Boer neemt u mee het wad op, de echte modder in. Hier maakt u niet alleen fysiek kennis met het wad, maar krijgt u ook uitleg over het ontstaan, de getijden, de dynamiek en het belang van het wad voor mens, dier en plant. Schepnet en greep gaan mee om wormen, weekdieren, garnalen en vissen te vangen en te bekijken.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Jutten & schelpen zoeken

Thijs de Boer vertelt u verhalen over het jutten van vroeger en nu, en neemt u daarna mee het strand op om zelf van alles te vinden. Wat de zee geeft is nooit te voorspellen, maar schelpen zijn gegarandeerd en soms ook hout, flessen (soms met brief) en meer. Thijs verklaart deze vondsten graag voor u!

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Vogels kijken voor beginners

Gedurende het jaar zijn er meer dan 300 vogelsoorten op het eiland te bewonderen, met in elk jaargetijde weer andere soorten. De gids neemt beginnende vogelaars per fiets mee, langs de vogelkijkhut bij de Westerplas tot aan de vogelkijkplek op de Kobbeduinen.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Plantenexcursie

Wie veel verschillende planten wil zien, zit goed op Schiermonnikoog. Van zoute soorten (zeekraal en lamsoor) tot zoetwaterplanten, en van kalkminnende planten (orchideeën en blauwe zeedistel) tot soorten van zure grond (ronde zonnedauw). De gids toont ze u allemaal!

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Meestervertellers nemen u graag mee op cultuurhistorische wandeling door de streken, de boswachters vertellen graag over hun eiland, en zelfs de jutters van Schiermonnikoog durven hun geheimen te delen. Ook leuk zijn de bootexcursies, bijvoorbeeld naar de zeehondenbanken.

Bezoekerscentrum

Ga mee op excursie naar de paarsbloeiende kwelders, het eindeloze strand, de modder van het wad... Er is van alles te ontdekken en te beleven in het Nationaal Park Schiermonnikoog. Op pagina 23 van deze krant vindt u een uitgebreid overzicht van alle excursies van het Bezoekerscentrum.

Voor data en tijden kunt u terecht bij het Bezoekerscentrum of op www.np-schiermonnikoog.nl.

Huifkartocht

Met paard en wagen Schiermonnikoog ontdekken? De huifkartocht brengt u in twee uur tijd via het dorp, over het strand richting de punt van het westelijke Rif, langs het prachtige kwelderlandschap, de oude veerдам en de zeedijk terug naar huis. Onderweg geeft de koetsier uitleg over alles wat u hoort en ziet.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij het Bezoekerscentrum.

Eilandrondritten

Taxi Boersma en Drent verzorgen op aanvraag ook rondritten over het eiland. De chauffeurs kunnen u alles vertellen over de verschillende bezienswaardigheden.

Eendenkooi

Bij boerderij de Kooiplaats, de meest oostelijke boerderij in de polder, ligt sinds 1861 de eendenkooi. Voorheen werd de kooi als jachtmiddel gebruikt. Er werden eenden, talingen en andere vogels gevangen en aan een poelier verkocht. Tegenwoordig is de kooi in gebruik voor excursies, voor wetenschappelijke onderzoek en voor het ringen van vogels. Op de Kooiplaats vertelt kooiker Theun Talsma met veel passie over zijn oude ambacht.

Wandelexcursie

Leer het eiland wandelend kennen. Toen rond 1720 de oude buurtschappen in de golven verdwenen werd er een nieuw dorp gebouwd. Maar waarom op deze plek en waarom die rechte straten? Waarom staan er twee torens in de duinen? Waar lieten de bewoners hun afval? Wat betekent Helmsnijderspad? Tijdens een mooie wandeling langs de eilander huizen vertelt Thijs de Boer u over het dorp en de geschiedenis van de bewoners. Vlak buiten het dorp ervaart u vooral wat de invloed van de elementen is geweest op de vorming van het eiland zoals het nu is. U ziet hoeveel verschillende landschappen er zijn en hoort over het ontstaan daarvan. Tijdens deze twee uur durende wandeltocht, welke het gehele jaar aangeboden wordt, is er volop ruimte voor vragen van de deelnemers.

Voor data, tijden en reserveren kunt u terecht bij VVV Schiermonnikoog.

Meer activiteiten in de Lytje Pole Agenda

DE UITAGENDA VAN DE VVV SCHIERMONNIKOOG

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

Hotel Restaurant
de Tjattel
Hotelkamers, Lunch & Diner.

Boek uw kamer en
reserveer uw tafel op
detjattel.nl
0519-531133
Langestreek 94.

Met de *Jan Plerier* over Schier

OVER HET STRAND & DOOR HET DORP NAAR DE BANCKSPOLDER

HUIFKARTOCHTEN

Voor informatie en reserveringen : Bezoekerscentrum tel. 0519-531641

Smakelijk Schier.nl

tel.: 0519 53 20 75

van broodje tot complete maaltijd;
bezorgd op uw vakantieadres
op Schiermonnikoog.

Ga naar: smakelijkschier.nl

ONTDEK DE WADDEN

met WandelZoekpagina

WandelZoekpagina

- dagwandelingen
- op alle waddeneilanden
- met uitgebreide routebeschrijvingen
- met gps-tracks
- met wandelkaarten
- ook beschikbaar in wandelapp

WWW.WANDELZOEKPAGINA.NL

Vrouwe Jakoba

SCHIERMONNIKOOG

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

WINKELN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Schuthof

Middenstreek 12, tel. 0519-531265
www.bakkerijSchuthof.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56, tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Kledingwinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kleding- en cadeauwinkel Rettekete

Middenstreek 11, tel. 0519-531733
www.rettekete.com

Kado en woonwinkel 'T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Op Struun

Middenstreek 23, tel. 06-46277842
www.opstruun.nl

Pottenbakkerij Hjirre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel 't Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

VVV Schiermonnikoog Shop

Reeweg 5, tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Watersportwinkel Onder Zeil

Reeweg 8, tel. 0519-720530
www.onderzeil-schiermonnikoog.nl

GALERIES & ATELIERS

KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam aan Badweg 5 kunt u kunst kijken en kopen in de wisselende expositieruimte, kunstenaars aan het werk zien in de open werkplaats, én zelf aan de slag in het KunstFaam-Laboratorium. Kunstenaars wisselen elkaar daar af en geven workshops in hun specialiteit, zoals juten met Faam, sculptuur in klei, keramiek en ook workshops tekenen en stempels maken. Deze creatieve sessies zijn

voor zowel kinderen, volwassenen als bedrijven. De constante factor binnen KunstFaam is kunstenaars Klasiëna Soepboer, afgestudeerd aan zowel de Academie Minerva als aan de Gerrit Rietveld Academie.. Klasiëna is een geboren en getogen Schiermonnikoogse. Haar werk vindt u op www.klasiena.nl.

Badweg 5, tel. 06-15377415
www.kunstfaam.nl
Geopend donderdag t/m zaterdag van 13:00 tot 17:00 uur.

Atelier Romy

Als de vlag uithangt toont Romy vol enthousiasme haar schilderijen en foto's, in het kleine atelier aan de Langestreek. Ook kunt u deze fotografe boeken voor onder andere bruilofsfeest en familieshoots. Volg Romy alvast op Twitter: @wadfotografen.

Langestreek 7, tel. 0519-531177 / 06-47603896. Geopend donderdag en zaterdag van 14:00 tot 17:00 uur (en als de vlag uithangt).

Galerie Ogygia, Stella van Acker, atelier Romy, Kunstfaam en pottenbakkerij Hjirre tonen Schiermonnikoog op haar meest kunstzinnige wijze. Ook op andere plekken op het eiland verbeelden kunstenaars middels wisselende exposities 'hun' eiland, en mag u zelfs zelf aan de slag!

Atelier Schier

Atelier Schier organiseert op Schiermonnikoog diverse workshops op het gebied van schilderen, meditatie, zang en juttersgeluk. Het hele jaar door kunt u hier terecht voor familie- en bedrijfsuitjes uitjes. Hou de website en de Lytje Pole Agenda in de gaten voor verrassende projecten, lezingen en workshops!

Tel. 06-53477050, www.atelierschier.com.

Galerie Ogygia

In galerie Ogygia kunt u genieten van een wisselende collectie schilderijen, etsen, giclées en keramiek van verschillende kunstenaars. Daarnaast biedt de galerie een diversiteit aan artikelen die ambachtelijk gemaakt zijn. Zoals mondgeblazen glaswerk, uniek aardewerk met een bijzondere achtergrond, zilveren sieraden met edelstenen, Vietnamese lakwerk en nog veel meer. Tevens heeft Ogygia een uitgebreide collectie kunstkaarten, kalenders en agenda's. Coba Harthoorn en Klaske Noordenbos ontvangen u graag in de galerie, waar u geheel vrijblijvend en zo vaak als u wilt kunt binnenlopen. De collectie wisselt regelmatig, dus is er altijd iets nieuws te ontdekken.

Nieuwestreek 7, tel. 06-51890181
www.galerieogygia.nl. Geopend: maandag van 14.00 tot 17.30 uur. Dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.30 uur. Zon- en feestdagen gesloten.

Galerie Stella van Acker

Al 40 jaar loopt Stella van Acker haast elke dag richting Paal 10 om inspiratie op te doen voor haar schilderijen; in de zomer maar ook op de prachtige winterdagen. Zij maakt zo de herfststormen mee, de stille winterdagen en het vroege voorjaar waar de kleuren verzonken zijn maar waar de eerste leeuwerik bidt in de lucht. Door dit te ervaren weet zij hoe ze de Natuur moet benaderen in haar werk.

"Ik zal nooit een schilderij maken, dat zo mooi is als de Natuur. Daar wil ik ook niet naar streven. Ik wil alleen vol erbij en aandacht schilderen."

Middenstreek tussen nummer 21 en 23
Bij geen gehoor, tel. 0519-531906
www.stellavanacker.nl.

Op de hoogte blijven?
Volg ons ook op Facebook:
[Facebook@eilandschiermonnikoog](https://www.facebook.com/eilandschiermonnikoog)

EXPOSITIES

Expositie Theo Onnes bij Galerie Ogygia

Het strand, de zee, de duinen, de kwelders, het wad en de eindeloze luchten. Het licht, de rust en de ruimte. Dat is Schiermonnikoog. De grootouders van Theo Onnes woonden op Schiermonnikoog en vanaf zijn geboorte komt hij er meerdere keren per jaar, tegenwoordig met name om te schilderen. Met zijn schilderskar achter de fiets is hij dagelijks uren op het strand, in de duinen of bij het Wad. Voor inspiratie hoeft hij nooit ver te zoeken. Deze expositie is te zien van 1 mei tot en met 31 juli 2018.

Galerie Ogygia
Nieuwestreek 7
www.galerieogygia.nl

WAD Kunst-expositie Wind, zee, zout, geur, geluid, vergezicht, verhalen van de zee, vogels op de wind, storm, wadlopen, de kleur van het slik, ritme van getij, eb en vloed, spiegeling, glinstering, schelpen, vissen...

Kunstenares Corina Blom is op Schiermonnikoog opgegroeid en geeft nog iedere week les op de Inspecteur Boelensschool ter plaatse. Regelmatig valt haar blik op het WAD. Een gegeven uit haar dagelijks leven dat er iedere keer anders uitziet. Grijs en modderig, licht en glanzend, kleurrijk en zacht...

Het wad uitgemolken?

Het WAD is een onderwerp dat door vele kunstenaars op ontelbare manieren is weergegeven. Maar kan het WAD, dat er zelf ook telkens anders uitziet, ooit een uitgemolken onderwerp zijn?

Corina vroeg zichzelf en acht andere kunstenaars dit gegeven uit haar jeugd en dagelijks leven (opnieuw) te bekijken en te interpreteren. De kunstenaars werken in verschillende disciplines en hun interpretaties van het thema lopen uiteen.

Ogygia

Bij Galerie Ogygia exposeren landschapschilder Doet Boersma met schilderijen en Corina Blom met vergezichten op doek en droge naald etsen die op koperplaten zijn bevestigd. Karin van Berne laat keramische figuren zien die verhalen vertellen over de zee.

Kunstgroep S Jain

Deze vereniging heeft als doel kunst op Schiermonnikoog onder de aandacht te brengen bij zowel de eilanders als bij de bezoekers. De vereniging wordt gevormd door zes leden: AtelierSchier, Kunstfaam, Stella van Acker, Atelier Romy, Pottenbakkerij Hjirre en Galerie Ogygia. De leden hebben allemaal een kunstlocatie op Schiermonnikoog en bieden daar voor een klein bedrag het 'Kunstverzameldoosje' aan. Het doosje wordt bij het bezoeken van de zes locaties gevuld met een klein uniek kunstwerkje!

IJsbaan

Aan de Badweg tegenover het Karrepad liggen in de ijsbaan de houten dobbers van Floor van der Leun. Zij houdt zich bezig met de deining. De beweging van wind en water zet zich voort in de drijvende objecten. Het vernuftige drijfsysteem van een dobber zet ze om in kunstwerken die zowel in een luchtig als statig spel draaien en wiegen.

Vitamaris

Iets verderop bij Vitamaris, vind je fotografie en video-installaties van Nynke Venema. Zij houdt zich bezig met de kleine dingen in de natuur waar niemand anders oog voor heeft. Michel Pol laat landschappen zien die lekker losjes zijn geschilderd en Erik Mol heeft zich in zijn grafische werk geconcentreerd op abstracties van structuren van het WAD.

Strandresort Schier

Nog wat verder, bij Strandresort Schier, zijn de papiersculpturen van Alien de Bruin te zien. Haar bijzondere werken golven en deinen. De mixed media van Janny Bruinsma is ook te zien op deze mooie locatie. Janny maakt kleine werkjes die zijn geïnspireerd op de lege ruimte.

Zie voor meer informatie WADWAD op Facebook.

Langs de vloedlijn

Eilander fotograaf Jouke de Jong toont in Landaal Vitamaris de permanente expositie 'Impressies langs de vloedlijn'. Zijn op linnen gedrukte foto's zijn geïnspireerd door het overweldigende spel tussen licht en wolken bij zee en strand.

Badweg 53
www.schiermonnikoogphoto.eu

Wrakhout

Impressies samengesteld uit alle mogelijke zaken die in de vloedlijn gevonden zijn, met als belangrijke basis een houtje of houten plankje. De wrakhout-bootjes zijn allemaal uniek, en krijgen door het diverse materiaal fantastische vormen: symbolen van vrijheid, reizen en ontdekken. Harm Carrette toont zijn bootjes in de oude schuur waar 's winters de paarden gestald staan.

Van der Molenpad 13
tel. 0519-531633
www.wrakhoutschiermonnikoog.nl

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. 0519-531177

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Bouwbedrijf Meintema-Hiemstra

tel. 0519-531276

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460
www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256
www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075
www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373
www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526
www.smakelijkschier.nl

Hotel de Tjattel

Langestreek 94, tel. 0519-531133
www.detjattel.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218
www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050
www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203
www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Om de Noord

Langestreek 66, tel. 0519-700200
www.hotelomdenoord.nl

Restaurant Noorderlicht

Middenstreek 3, tel. 0519-346616

Restaurant Marina (jachthaven)

Reeweg 27, tel. 06-27860833
www.marinaschier.com

MUSEA

Bunkermuseum Schlei

Het museum is gevestigd in de Seeburgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog. De goederen en andere materialen worden tentoongesteld in de Seeburgbunker, tijdens de Tweede Wereldoorlog de communicatiebunker in de radar stelling/dorp Schlei. Vanuit deze bunker werd de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden.

De reddingsboot in oorlogstijd

Tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft de NZHRM (voorloper van de huidige KNRM) verschillende reddingsacties uitgevoerd, deze werden niet verboden door de bezetter. Wel veranderden een aantal zaken. De kleur van de reddingsboten werd wit. Daarnaast moest het Rode Kruis symbool duidelijk zichtbaar aangebracht worden, zowel op het schip als op de vlag. Een gewapende militair ging bij elke uitruk mee om te voorkomen dat de bemanning probeerde te vluchten.

De expositie "De reddingsboot in oorlogstijd" geeft in woord en beeld informatie over de NZHRM tijdens de Tweede Wereldoorlog. Informatie over acties van de eilander strandreddingsboot 'Johan de Wit' en over andere reddingsoperaties rond Schiermonnikoog. Tevens zijn er voorwerpen en materialen te zien zoals reddingsmiddelen uit die tijd, modellen van schepen en voorwerpen die te maken hebben met reddingsacties.

Andere bunkers en objecten

Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei. Hierin onder ander een aggregaat dat er tijdens de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Deze bunker bevindt zich rechts, vlak voor de fietsenstallingen bij de Marlijn. Naast deze twee bunkers heeft het Bunkermuseum Schlei verschillende objecten tentoongesteld in het dorpscentrum, direct achter de muziekkoepeel het Beukenootje. De twee bunkers en de objecten in het dorpscentrum zijn elke dag te bezichtigen.

Openingstijden Bunkermuseum Schlei:
Hele jaar: Elke zondag van 13:00 - 16:00 uur
Vanaf de voorjaarsvakantie t/m de kerstvakantie ook: Woensdag van 13:00 - 16:00 uur
Contact:
info@bunkermuseumschlei.nl
tel. 0519-531701

Smalspoor op Schiermonnikoog

De Nederlandse Waddeneilanden staan niet bekend om hun vervoer over spoor, maar Schiermonnikoog was tijdens de Tweede Wereldoorlog een uitzondering. De materialen voor de bouw van Bunkerdorp Schlei en de grote Wasserman bunker werden op het eiland vervoerd over een daartoe speciaal aangelegd smalspoor. Met het boek 'Het Treintje. Het Schiermonnikoger smalspoorlijn-tje in de oorlogsjaren 1942-1945' wil de

Stichting Bunkermuseum Schlei de oorlogshistorie van Schiermonnikoog vastleggen en behouden voor toekomstige generaties. Aan de hand van gegevens uit onder andere eilander archieven en persoonlijke verhalen neemt het boek de liefhebber van de Schiermonnikoger (oorlogs-) historie en die van spoorwegen mee over het eiland in oorlogstijd.

Einde Prins Bernhardweg (linkerkant)
tel. 0519-531701
www.bunkermuseumschlei.nl
Geopend zondag en woensdag van 13:00 tot 16:00 uur.

Schelpenmuseum PAAL 14

Schelpen, barnsteen, botten en andere schatten uit de zee. Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14 met schelpen maar ook met krabben, zeesterren en barnsteen. Alles is zelf opgeraapt, niet alleen aan het strand van Schiermonnikoog, maar ook elders op de wereld.

In de eerste vitrine wordt uitgelegd hoe weekdieren leven. In de volgende drie vitrines is te zien wat allemaal op het strand van Schiermonnikoog te vinden is. Zo ligt er de noordkromp, een weekdier dat maar liefst 500 jaar oud kan worden! Schiermonnikoog is in ons land de beste vindplaats van deze schelp. Er zijn ook andere strandvondsten te zien waaronder barnsteen en botten van dieren die hier in de laatste ijstijd leefden, zoals mammoet en reuzenhert. Langs de wand hangen stukken wrakhout van vergane schepen, vaak nog goed herkenbaar aan de houten verbindingspennen en ook is een fraai stagblok te zien. Dit is in 2011 op de Balg gevonden. Nieuw is een vitrine met schedels van vogels.

In de vier vitrines hierna treft u schelpen, zee-egels, krabben, vissen en andere strandvondsten aan die afkomstig zijn van over de hele wereld.

Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlin-ders en paddenstoelen van Schiermon-

nikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout.

Kijk voor meer informatie op de website. Een toegangskaartje is uw hele verblijf geldig want het is de bedoeling dat u zelf op pad gaat en spannende vondsten te doet! Op de website kunt u zien dat veel bezoekers dat ook doen. In de rubriek 'Actueel' zijn vondsten te zien die gasten door de jaren heen hier hebben opgeraapt, waaronder enkele soorten die wijzelf helaas nog steeds niet gevonden hebben!

Nieuwsgierig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Martjeland 14, tel. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl
Alle dagen geopend van 14:00 - 17:00 en van 20:00 - 22:00 uur

Wist je dat...

er dit voorjaar 5 kalfjes worden geboren bij de Sayaguesarunderen?

Haal met inheemse planten nieuwe bezoekers naar uw tuin of balkon. Zo verschaft u voedsel aan vlinders, zweefvliegen en tal van andere insecten. Voedsel dat in de natuur onder druk staat. Het assortiment van kwekerij *De wilde Akelei* bestaat uit ruim 50 inheemse planten en 20 kruiden, gekweekt zonder bestrijdingsmiddelen en toevoegingen. Planten die u en uw leefomgeving iets extra's geven en eenvoudig te vervoeren zijn!

DE GROENE TIP VAN SCHIERMONNIKOOG

Claudine – Parijs:
"Het herinnert mij aan Schiermonnikoog!"

Arjen – Rotterdam:
"Genieten van uw planten op ons dakterras!"

Henno's voorjaartips . . .

Weideklokje

Marokkaanse Munt

Beemdkroon

KWEKERIJ DE WILDE AKELEI – REEWEG 3a – DIRECT NAAST VVV
 info@dewildeakelei.nl – www.dewildeakelei.nl – 06.24.500.485

Bij inlevering van deze bon ontvangt u

10% korting op een bootdoosje met 6 planten

Geldig t/m 30-6-'18 en voor alle planten / kruiden

Natuurmonumenten

Schiermonnikoog

NOVEMBER WANDELMAAND

Met warme jas en stevige wandelschoenen aan begint het uitwaaien pas echt!

Een maand vol leuke wandelingen & excursies, met en zonder gids, waarbij nauw wordt samengewerkt met Natuurmonumenten.

www.vvvschiermonnikoog.nl/wandelmaand

NOVEMBER WANDELMAAND
 SCHIERMONNIKOOG

De winkel op Schiermonnikoog voor

- Souvenirs
- Eilandgidsen
- Wandelroutes
- Postzaken
- Kadootjes

U kunt bij ons ook pinnen.

VVV Schiermonnikoog

postnl

Reeweg 5 tel. 0519-531233

US LYTJE POLE

Us lytje Pole

Schiermonnikoog is, met nog geen 1000 inwoners, het kleinste bewoonde Nederlandse Waddeneiland. Niet ten onrechte noemen de eilanders het “us Lytje Pole”. Lytje Pole staat voor klein polletje ofwel een klein stukje grond. Schiermonnikoog is een klein stukje grond in de zee. Het eiland is slechts 20 km lang en 4 km breed.

Oud Schiermonnikoog op Facebook

Op de Facebook pagina Oud Schiermonnikoog vindt u een steeds groter wordende verzameling van ruim 5.500 foto's van particulieren, belangeloos beschikbaar gesteld. U kunt foto's op deze site plaatsen en op andermans foto's reageren. Foto's vangen de tijd. Ze vertellen verhalen en herbergen herinneringen: oude geliefden of bekenden, een vervlogen jeugd of tijd, een favoriete plek. Dierbare foto's met een verhaal. Een verhaal dat velen kunnen aanvullen. Zoals deze dia uit de jaren zestig van Tjipke Faber van de Langestreek met op de achtergrond de N.H. Kerk, hier nog met de oude kerktoren..

U bent van harte welkom om u kosteloos aan te sluiten bij de groep die al meer dan 2000 leden heeft zowel op Schiermonnikoog als ver daarbuiten (de VS, Indonesië, Australië en Zuid-Afrika).

Voor wie geen internet of Facebook heeft; Oud Schiermonnikoog verschijnt voorlopig ook met foto's in deze krant.

Grijze monnikeneiland

De eerste bewoners van Schiermonnikoog waren naar verluidt de Cisterciënzer monniken van het klooster Claercamp uit Friesland, die zich in de Middeleeuwen op het eiland vestigden.

Het eiland dankt zijn naam aan deze in grijze pijen gehulde monniken. Schier = grijs, oog = eiland: grijze monniken eiland.

Van 1580 tot 1638 waren de Staten van Friesland eigenaar van Schiermonni-

Het dorp

In de 17e eeuw bestond Schiermonnikoog uit meerdere gehuchten. Het door de zee verzwolgen Westerburen was hiervan de grootste. De huizen die meer naar het oosten gebouwd werden - Oosterburen - vormden de basis van het huidige en enige dorp; Schiermonnikoog.

In opdracht van de familie Stachouwer kreeg het dorp in 1719 haar karakteristieke inrichting. Om de invloed van de wind zoveel mogelijk te beperken, werden de straten (streken) van west naar oost gebouwd. De eerste bebouwing bestond uit de Voorstreek en Middenstreek, met daaropvolgend aan de noordzijde de Langestreek. Eén van de eerste huisjes in het nieuwe dorp was Marten (1721), aan het einde van de Middenstreek.

't Heer en Feer

De Cultuurhistorische Vereniging 't Heer en Feer telt zo'n 430 leden. 200 daarvan wonen op Schiermonnikoog, de anderen zijn eilandliefhebbers aan de vaste wal. De vereniging heeft als doel het verzamelen van eilander erfgoed en het verspreiden van de kennis daarover. Zij doet dit onder meer door het uitgeven van tijdschriften, themanummers en jaarboeken. Daarnaast worden tentoonstellingen georganiseerd. Vanaf mei is er in de expositiezaal van de vereniging in het Bezoekerscentrum een tentoonstelling over het leven en het werk van kapitein-schilder Klaas Onnes.

koog. De Staten verpachtten de eilander grond, maar door onrust op het eiland en tegenvallende opbrengsten besloten ze het te verkopen aan de hoogste bieder: de familie Stachouwer. Tot 1859 was Schiermonnikoog eigendom van het geslacht Stachouwer, later Van Starckenborgh-Stachouwer.

In 1859 kwam het eiland in handen van mr. John E. Banck. Op eigen kosten realiseerde Banck de huidige dijk, die het dorp tegen de zee beschermt en waardoor de Banckspolder ontstond. Dhr. Banck heeft veel voor het eiland

Dorpsomroeper

Nog steeds gaat regelmatig de dorpsomroeper over het eiland om vergaderingen, evenementen en andere belangrijke zaken aan te kondigen.

betekend, en is daarom op zijn favoriete plekje op 'zijn' dijk geëerd met een stenen bankje, dat onder de eilanders bekend staat als de 'Bank van Banck'. In 1892 werd het eiland doorverkocht aan de Duitse graaf Hartwig Arthur von Bernstorff. Hij liet voor de houthandel een naaldbos aanplanten en zorgde voor de aanleg van de eerste veerdam, de huidige jachthaven. Toen hij in 1940 overleed erfde zijn zoon het eiland. Tot de Tweede Wereldoorlog aanbrak en het eiland in 1945 eigendom van de Nederlandse Staat werd.

Eigen taal

Nog slechts zo'n 75 inwoners spreken de eilander taal, het 'Schiermonnikoogs'. Deze taal lijkt op een mengeling van Oud-Fries met Scandinavische invloeden, en is waarschijnlijk in de zeevarende tijd ontstaan. Vele dichtbundels, boeken en zelfs een woordenboek met meer dan 30.000 eilander woorden zijn ontwikkeld om de taal niet verloren te laten gaan. En vrijwel iedere eilander weet gelukkig nog het volkslied mee te zingen, en Schiermonnikoog liefkozend 'us Lytje Pole' (ons kleine stukje grond) te noemen.

Lopend eiland

Eb en vloed zorgt voor een dynamisch Waddengebied en hierdoor verschuift Schiermonnikoog elk jaar een klein stukje naar het oosten. Aan de westzijde is sprake van afkalving, daar wordt het zand meegenomen door de zee terwijl in het oosten juist land aanslibt. Daar valt het zand als kleine deeltjes, als een soort klei op de bodem. In 2005 liep het eiland over de provinciegrens met Groningen heen. Op 1 januari 2006 is de grens gecorrigeerd zodat deze nu door de geul 'de Eilanderbalg' loopt. De voornaamste reden voor de grenswijziging was het scheppen van duidelijkheid omtrent de verantwoordelijkheid voor rampenbestrijding. De komende jaren blijft Schiermonnikoog, net als Ameland, Terschelling en Vlieland tot de provincie Friesland behoren.

De vereniging beschikt over een werken archiefruimte in het Dorpshuis. Belangstellenden kunnen daar na afspraak voorwerpen uit de collectie bekijken zoals de uitgebreide digitale fotocollectie. Zij kunnen de bibliotheek raadplegen welke momenteel bijna 500 boeken over de cultuurhistorie van het eiland bevat. De ingebonden jaargangen van de Dorpsbode vanaf 1948 vormen, naast de vele andere documenten die bewaard zijn gebleven, een waardevolle bron voor eilandonderzoekers: schrijvers, kunstenaars, studenten, scholieren, stamboomonderzoekers en gewoon nieuwsgierigen.

Meer informatie vindt u op www.theerenfeer.nl

HULPDIENTEN OP SCHIERMONNIKOOG

KNRM

Op Schiermonnikoog wonen 35 vrijwilligers en 1 beroepsschipper die waken over de wateren rondom het eiland. U vindt ze in de bouw, horeca, bus, bij de boerderij en daar waar u ze niet verwacht.

Deze mensen zijn het gehele jaar rond, 24 uur per dag paraat. Zij laten bij alarm direct hun werkzaamheden vallen en veranderen plotsklaps in professionele hulpverleners. De reddingboot Koning Willem I ligt aan de veersteiger en kan onder de zwaarste weersomstandigheden varen.

Tevens verzorgt de Koning Willem I het patiënt vervoer naar de wal, als

verlengstuk van de ambulance. De snelle reddingboot Edzard Jacob kan zowel op het strand als op de steiger gelanceerd worden. Zij opereert met name op het wad aangezien zij met haar geringe diepgang bijna overal kan komen. Het station beschikt ook over een speciale truck die de reddingboten ingeval van zoekacties vanaf de wal ondersteunt en die wordt ingezet voor gewonden transport vanaf het strand. De Edzard Jacob wordt door deze truck naar de lanceerplaats gereden. De KNRM-bemanningsleden vormen een hecht team. Dat is nodig om in lastige en stressvolle situaties op elkaar te kunnen vertrouwen. Serius als dat noodzakelijk is, relaxed wanneer dat kan.

Een jacht in de branding, een vissersschip met een net in de schroef, een vermiste zwemmer. Ook als het weer slecht is en de zee vijandig moeten zij samen de klus klaren.

Neem bijvoorbeeld de actie die het nieuws haalde, waarbij zowel de Edzard Jacob als de Koning Willem I betrokken waren. Een zeilend echtpaar wilde het Westgat binnenvaren, een vaargeul waar het altijd extra goed opletten is, vooral bij flinke zeegang zoals die avond. Het jacht raakte buiten de betonning en liep aan de grond, waarbij de kiel de bodem raakte en inscheurde. Toen het jacht uit de droogte werd getrokken, ontstond er een groter gat, het jacht maakte snel water en zonk in een oogwenk. De opvarenden raakten te water maar konden snel aan boord van de Edzard Jacob worden gebracht. De Koning Willem I heeft de drenkelingen aan boord genomen en naar Lauwersoog gebracht waar ze een warme douche, droge kleding en sterke koffie kregen. Van het jacht was de volgende morgen weinig meer over. Door snel en kordaat optreden van de KNRM-vrijwilligers is erger voorkomen.

Meer informatie:
www.knrm.nl/schiermonnikoog

KNRM Schiermonnikoog is te volgen via Facebook en Twitter.

Veerweg 5
tel. 06-51541970

Politie

De politie Schiermonnikoog maakt deel uit van het team Noord-Oost Friesland, waarvan de teamleiding vanuit het politiebureau in Dokkum werkzaam is. Naast de opsporings- en handhavingstaak van de politie heeft het eiland team ook een hulpverleningstaak bij rampen en ongevallen.

Voorstreek 28
tel. 0900-8844

Op de hoogte blijven? Volg de politie op facebook.com/politieschiermonnikoog.

Brandweer

De brandweer op Schiermonnikoog is onderdeel van Veiligheidsregio Fryslân, district Noord-Oost, en heeft zijn modern uitgeruste kazerne aan de Knuppeldam 8. Het brandweerteam heeft drie voertuigen en bestaat uit veertien vrijwilligers. Ook heeft Schiermonnikoog een zogenoemd ondersteuningspeloton, bestaande uit vijftien vrijwilligers. Voor brandbestrijding op de Waddenzee wordt samengewerkt met de KNRM.

Ambulance

UMCG Ambulancezorg en Ambulancezorg Fryslân verzorgen de ambulancedienst op Schiermonnikoog. Deze dienst beschikt over één continu bemande ambulance, plus één reserveambulance. Wanneer iemand met spoed naar het ziekenhuis moet, kan dit met een ambulance op de veerboot, met de reddingsboot of met een helikopter. Deze keuze is afhankelijk van de urgentie, beschikbaarheid en weersomstandigheden.

ETEN & DRINKEN

Paviljoen Paal 3

Badweg 145, tel. 06-30347782
www.paviljoenpaal3.nl

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940
www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijsalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261
www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687
www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743
www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel & Beachclub Zandt aan Zee

Badweg 117, tel. 0519-531566
www.zandtaanzee.nl

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2, tel. 0519-531397
www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsenverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6
tel. 0519-531104 / 06-23354618
www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsenverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32
tel. 0519-531636
www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda
Reddingsweg 38
tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Speluitleen

Langestreek Om de Noord 34
tel. 0519-531016 / 06-29398251
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Langestreek Om de Noord 34
tel. 0519-531016 / 06-52608105
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892
www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892
www.schierglas.nl

KOM OP VERHAAL

Kom op Verhaal

Schiermonnikoog, een cultureel eiland

Kom, bekijk de wereld eens door onze ogen. Voel, hoe het tij ons ritme bepaalt. Zie, met hoeveel moois we omringd zijn. Ga eens zitten, onthaast je, dan vertellen wij een verhaal!

Unieke eilanders

Schiermonnikoog herbergt een gemeenschap van jutters en redders, van kunstenaars, verhalenvertellers, muzikanten en zangers, van eigenzinnige burgers en weerbarstige ondernemers, van échte mensen die de identiteit van Schiermonnikoog in hun genen meedragen. Eilanders die met elkaar een uniek stukje Friesland vormen.

Verhalen vertellen

In het kader van LF2018 wil Schiermonnikoog de oude verhalen, hun vertellers en eigentijdse kunstvormen met elkaar verbinden. Kunst, cultuur en de ziel van het eiland komen samen in de meest uiteenlopende vormen, die allemaal hetzelfde doel voor ogen hebben: het vertellen en doorgeven van de eilander geschiedenis en cultuur. Het vertellen van het verhaal van Schiermonnikoog.

Kom in ons verhaal

Kom ook op verhaal! U kunt uitzien naar een kunstfestival met verhalen van zee, een karavaan vol mythische

verhalen, diverse voorstellingen en (muzikale) optredens, eilandfilms, bijzondere portretten en lezingen. Het mobiele juttersdorp creëert ontmoetingen en een plek waar mensen tot rust (op verhaal) komen en ook hun eigen verhaal kunnen achterlaten. En natuurlijk doen we waar de eilanders bijzonder goed in zijn: feest vieren! Het grootse juttersfeest op het strand is daar één van de vele voorbeelden van. Welkom op ons magische eiland, welkom in ons verhaal.

Schone Zee - doe je mee?

Schone zee - doe je mee?! maakt onderdeel uit van de Walfiskmienskip. Het project probeert mensen bewust te maken van de manier waarop we met plastic afval omgaan. Vanaf 21 april kun je elke zaterdag meehelpen om het strand schoner te maken. Op het strand bij de Atelierbus wordt het plastic van het strand verzameld. De afvalbak heeft de vorm van een walvis. Met deze metafoer willen we tastbaar maken wat er voor "slecht" voedsel in de zee zwerft (plastic soup).

Elke zaterdag 11.00, Schone zee - doe je mee, start bij de Atelierbus, paal 3

Kunstfestival

In de eerste drie weken van september organiseert kunstgroep SJain een kunstfestival met De Zee als bron van inspiratie. Tijdens dit festival kunt u een route volgen langs 24 bijzondere locaties op het eiland waar kunst wordt geëxposeerd van zo'n 40 verschillende kunstenaars.

De kunstenaars zijn mensen die wonen of werken op het eiland en als geen ander weten wat De Zee voor hen betekent. Allen geven hier professioneel of als hobby uiting aan door het maken van kunst. De Zee kan zoveel zijn: romantisch, gevaarlijk, koud, woest, warm en kalm. Al eeuwenlang is het een inspiratiebron voor veel kunstenaars. Maar waardoor inspireert De Zee nou zo? Tijdens de route krijgen we

misschien wel een antwoord op deze vraag. Ook hebben wij vijf buitenlandse kunstenaars gevraagd hun kijk op onze zee te geven. Naast de route vinden er verschillende workshops, lezingen en/of voorstellingen plaats. Het festival wordt op 1 september 's avonds officieel geopend door burgemeester Ineke van Gent, gevolgd door een uniek concert 'Current' van Veronika Skuplik en Foppe Schut in het Ontmoetingscentrum. Op 22 september sluiten we aan het wad het festival af met een prachtig buitenconcert 'Skaad oer 't Waad' van RemoliNo en DeKoor.

Filmhuis aan Zee

De filmgroep van Kom op Verhaal is op zoek gegaan naar indringende documentaires, films en vergeten film- en promotiemateriaal over Schiermonnikoog en haar bewoners. Onder de naam Filmhuis aan Zee worden deze films en documentaires maandelijks in het Dorpshuis vertoond.

Regelmatig zijn er eilandbewoners aanwezig die na afloop van de vertoning de meest smakelijke anekdotes weten te vertellen. De volgende films kunt u zien: VVV 1956 & 1980 en de zomerhuizen, Achter de Duinen (een indringende documentaire over Vredenhof) en Bezetting & Bevrijding (een thema avond).

Nu te koop: 'De kunst van het SJain'

Uitgebreide informatie omtrent het festival hebben we gebundeld in het kunstboek: 'De kunst van het SJain' dat nu al te koop is bij Pottenbakkerij Hjirre, Kunstfaam, Atelier Romy, AtelierSchier en galerie Ogygia. In dit boek zit een lot waarmee u kans maakt op het winnen van een kunstwerk. De winnaar wordt bij de afsluiting van het kunstfestival bekendgemaakt. Door de aanschaf van deze bundel steunt u het kunstfestival.

Verhalen op de tuin

Altijd al benieuwd geweest hoe er 100 jaar geleden op Schiermonnikoog geboerd werd? De leukste tuin van Schiermonnikoog wordt dit jaar nog leuker. Vanaf eind mei kun je in de Tuin naast de Branding regelmatig naar verhalenvertellers luisteren. Onder het genot van een kopje verse kruidenthee wordt de luisteraar getraakteerd op een bijzonder verhaal. Houd de Lytje Pole agenda in de gaten voor de data.

ONTSPANNING

Schierzeep

Deze zeep ruikt naar een zomerse regenbui in de vuurtorenvallei: een heerlijk zoetmuntige geursensatie die u alleen vindt op het eiland. Deze handgemaakte biologische zeep met watermunt, zeezout en veldsalie werd speciaal voor Schiermonnikoog ontwikkeld. Schierlinnen wilde begin dit jaar haar gastenzeepjes verduurzamen en benaderde biologische zeepziederij Werfzeep om een zeep te maken die echt van het eiland komt. Samen met Kwekerij De wilde Akelei bekeken zij welke kruiden van het eiland geschikt zouden zijn voor een eilandzeep. Na enig experimenteren werd gekozen voor watermunt en veldsalie, die met heel veel liefde en speciaal voor de zeep worden grootgebracht bij De wilde Akelei.

In samenwerking met Natuurmonumenten wordt dit najaar nog extra watermunt geraapt uit de natte duinvallei bij de vuurtoren.

Het zeezout past niet alleen heel mooi bij de zee, maar zorgt ervoor dat de zeep zacht scrubt en mooi schuimt.

Schierzeep is op het eiland verkrijgbaar bij o.a. de VVV, Kleur aan Zee, het Bezoekerscentrum en bij Kwekerij De wilde Akelei. Online kan het besteld worden bij www.werfzeep.nl

Studio Kleur aan Zee

De Schierse landschappen ondergaan elk jaargetijde een spectaculaire metamorfose. Die ene prachtige kleur maakt plaats voor nóg mooiere tinten. Kleuranaliste Monica neemt u in haar kleurenstudio mee op jutterstocht langs deze seizoenen, waarbij een nieuwe kijk op kleur en plezier gegarandeerd zijn! En wilt u meer weten over het eigen lichaamssilhouet? In de natuur zijn vormen altijd in harmonie, dat geldt ook voor de mens. Als kledinglijnen de lichaamslijnen op een logische wijze volgen, ontstaat er harmonie en dat maakt aantrekkelijk en boeiend. Monica kijkt samen met u hoe lichaamslijnen in overeenstemming zijn met snit, materiaal, textuur, dessin en andere details van kleding. Aansluitend aan bovenstaande activiteiten biedt Kleur aan Zee een wandeltocht over het eiland om te zien hoe de natuur barst van de kleuren.

Langestreek 15
tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Yoga op Schiermonnikoog

Doe een keer mee en geniet van deze beleving, een ontspannen begin of einde van uw dag! Een uur voor uzelf, aandacht voor uw eigen lichaam. Uw geest komt tot rust. De natuur van Schiermonnikoog versterkt deze ervaring. Kom samen met uw kind; een uurtje aandacht voor elkaar en samen lekker bezig zijn. Check de Lytje Pole Agenda of www.yogaopschiermonnikoog.nl voor de volgende lessen, workshops of weekends: Ontspannende yoga (volwassenen); Ouder kind yoga (3+); Hatha yoga (8+); Plusyoga (50+); Yoga aan zee. Tevens kunnen workshops en meditaties gevolgd worden. Yoga op Schiermonnikoog is voor iedereen die al aan yoga doet of wil kennismaken met yoga. Interesse? Geef dan aan voor welke les, workshop of weekend u zich inschrijft. Ook voor een groep, een familie of een feest kunt u gerust contact opnemen. Kijk voor alle data in de Lytje Pole Agenda.

tel. 06-28961215
yogaopschiermonnikoog@gmail.com
www.yogaopschiermonnikoog.nl

Pluktuin

Nieuw op Schiermonnikoog is de zelfpluktuin naast boerderij de Branding. In 'de Tuin naast de Branding' telen wij groente, (klein-) fruit en bloemen. Duurzaam, lokaal en zonder chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Zaden en plantgoed zijn zoveel mogelijk biologisch aangekocht. Door met aandacht voor de aarde te zorgen en het bodemleven te stimuleren, creëren wij een omgeving waarin de gewassen goed kunnen groeien en bloeien. Vanaf half mei verwachten we de eerste oogst van dit seizoen. Heeft u zin om te helpen? Er is altijd iets te doen. U bent van harte welkom om eens te komen kijken. U vindt de pluktuin aan de Heereweg 2 op het perceel ten oosten van boerderij de Branding.

Meer informatie: tel. 06-57967397

Kijk op www.detuinnaastdebranding.nl voor actuele informatie.

Wandelcoach

Je ontspant in de natuur, zeker op Schiermonnikoog. Om je heen is ruimte en rust. Al lopend in de natuur kom je van alles tegen. Dingen die iets oproepen, iets losmaken, waardoor je contact legt met de eigen 'binnenwereld'. Wandelcoach Josje Kooistra laat u deze kracht van de natuur en inzicht in uw eigen situatie ervaren, in wie u bent en welke keuzes u maakt. Het geeft je een veelzijdige kijk op de dingen. Eén of twee keer wandelen is vaak al genoeg om tot een effectief resultaat te komen. De natuur werkt als een spiegel, geeft inzicht in uw situatie, in wie u bent en welke keuzes bij u passen. Het laat u in beweging komen. De combinatie met NLP (neuro linguïstisch programmeren) zorgt voor een zeer bijzondere ervaring met een positief resultaat. tel. 06-55194761
www.wandelcoachopschier.nl

Pedicure/manicure

Even tijd voor uzelf... Laat uw handen en/of voeten eens vakkundig behandelen of neem een gezichtsbehandeling tijdens een bezoek aan mijn praktijk.

A.T. Bakker-van der Molen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 06-30962569
(op donderdag en uitsluitend op afspraak)

VoetenKracht

Voor alle voorkomende klachten aan uw voeten, maar ook voor een verwen behandeling, kunt u bij mij terecht. In een prettige ruimte en met een vanzelfsprekende kwaliteit.

Voetverzorging, Wil Meijer
Middenstreek 7a, tel. 06-16810646

Workshop Wijn op 't Oog

Deze workshop is bedoeld voor iedereen die het leuk vindt meer te weten te komen over wijn. Dus óók jij die altijd zegt geen verstand van wijn te hebben. Leuk, leerzaam en gezellig! Initiator en cursusleider Eelke van der Heide werkt in het dagelijks leven als gepassioneerd gastheer-sommelier bij Hotel-Restaurant Ambrosijn op Schiermonnikoog. Hij volgde de cursus 'gastronomie' van smaakprofessor dr. Peter Klosse en deed ervaring op bij verschillende gerenommeerde restaurants op Michelinster-niveau.

Aanmeldingen of informatie kan bij www.vvvschiermonnikoog.nl.

Lotus Massage

Een behandeling bij Massage Praktijk Lotus geeft uw lichaam de aandacht die het nodig heeft. Respect, rust en ontspanning zijn een voorwaarde voor een massage. Een massage behandeling draagt bij tot een vitaliserend en zelfhulend vermogen van lichaam en geest. Nek-schouder en rugklachten kunnen zo nodig extra aandacht krijgen. Een heerlijke ontspanningsmassage geeft uw lichaam meer energie en zorgt voor een betere balans.

Langestreek 28a Noordzijde,
tel. 06-13551226.

Schoonheidssalon Beau Visage

Beau Visage is een schoonheidssalon, gevestigd aan de Middenstreek. U kunt hier terecht voor een groot aantal behandelingen. Schoonheidsspecialiste; Pedicure; Bruidsmake-up; Nagelstyliste en Permanente make-up. Alle behandelingen zijn alleen op afspraak!

Greetje Smilda, Middenstreek 7a
tel. 06-46304292

Bibliotheek

Wilt u een krantje lezen, een mooie roman lenen, iets op zoeken op internet of een speciaal boek over Schiermonnikoog of de Wadden halen? Iets uitprinten of uw laatste favoriete tijdschrift lezen? Moet u in uw vakantie af en toe werken? Kom dan naar de Bieb! Er zijn computers beschikbaar, er is gratis WIFI, een grote leestafel, koffie en thee, een diverse collectie boeken voor lezers van 0 tot 100! Kinderen tot 18 jaar zijn gratis lid. Zie ook pagina 13. Duizenden E-book en luisterboek titels zijn te downloaden op uw Tablet/iPad/E-reader of op uw smartphone met een abonnement op de bibliotheek. Wij helpen u graag verder. Bent u elders in Nederland lid dan kunt u gratis gastlenen op vertoon van uw pasje. Of sluit voor 5 euro een abonnement af. Deze lente zijn er meerdere workshops.

Kijk voor data en meer informatie in de gratis Lytje Pole Agenda en op www.ontdekdebieb.nl

Torenstreek 18a (gevestigd in het Dorpshuis)
j.olgers@bnf.nl

Massing Massage

Bij Massagepraktijk Massing kunt u terecht voor een sportmassage, klassieke ontspanningsmassage, drukpuntmassage, traditionele Thaise massage of een combinatie van verschillende therapeutische massagetechnieken. Alles ter verbetering van zowel lichamelijke als emotionele klachten, of gewoon ter ontspanning...

Sintebloom 11, tel. 06-12952887
www.massing-massage.nl

GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG

Gemeentehuis

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Toen het gemeentehuis later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam 'het Witte Huis'. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers. In

2006 is de nieuwe kantoorvleugel van het gemeentehuis gebouwd, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden. Voor 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd.

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van vier plaatselijke partijen: de Christelijke Groepering Schiermonnikoog, DS 10, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Houd rekening met elkaar

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegeraars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat ruim afstand wordt gehouden van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen). Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen. Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegeraars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernardweg.

Drijfzand

Voor het Noordzeestrand ter hoogte van de vuurtoren ligt een flinke zandbank. Tijdens laagwater lijkt het alsof deze zandbank heel gemakkelijk wandelend te bereiken is, maar tussen de zandbank en het strand ligt gevaarlijk drijfzand. Wij adviseren met klem niet naar deze zandbank te lopen.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer, te bedienen met een speciale sleutelhanger. Ook vindt u op meerdere plekken glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Helpt u mee om Schiermonnikoog schoon te houden?

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Wilt u trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Hier kunt u een onvergetelijke huwelijksdag beleven op een van de breedste stranden van Europa. De sfeervolle trouwlocaties dragen bij aan een unieke, intieme sfeer met volop gelegenheid om de ongerepte schoonheid en rust van het eiland te beleven.

Voordat u gaat trouwen moet u een aantal formele zaken regelen. De gemeente Schiermonnikoog is u hierbij graag van dienst. Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij u zoveel mogelijk informatie om u voor te bereiden op uw huwelijk.

monnikoog.nl geven wij u zoveel mogelijk informatie om u voor te bereiden op uw huwelijk.

Fairtrade Schiermonnikoog

De landelijke jury van de Fairtrade campagne is lovend over het aantal horecagelegenheden op Schiermonnikoog die Fairtrade producten aanbieden. Ook diverse winkels en verenigingen doen mee zodat we met recht kunnen spreken over 'Fairtrade Schiermonnikoog'.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet, waar u uw hond onaangetast kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven. Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn (zie kaart). Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen.

Dit geldt voor de gehele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom. Op diverse plekken in het dorp staan Depodogs met gratis opruimzakjes. De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Voor verloren en gevonden voorwerpen kunt u terecht bij de gemeente. Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Meer informatie kunt u verkrijgen bij de Publieksbalie van het gemeentehuis.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen geopend van 8:30 tot 12:00 uur.

KERKNIEUWS

Protestantse Gemeente

De Protestantse Gemeente Schiermonnikoog is in 2006 ontstaan uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk.

De gemeente heeft een eigen predikant, ds. Van Rijswijk. Elke zondagochtend om 10:00 uur kunt u een kerkdienst bijwonen. In het hoogseizoen is er kinderopas en kindernevendienst. En op iedere eerste zondag van de maand is er 'koffiedrinken' na de dienst, een mooie gelegenheid om elkaar te groeten en ontmoeten.

De kerkdiensten worden in de regel gehouden in de Got Tjark en in de maanden juli en augustus in het Cultureel Ontmoetingscentrum Schiermonnikoog (COS) aan de Langestreek,

omdat deze voormalig gereformeerde kerk meer plaatsen biedt. Ook op Paaszondag en Pinksterzondag wordt de dienst in het COS gehouden. De data en locatie van alle diensten vindt u op de publicatieborden bij de Got Tjark.

Witte Donderdag, 19.30 uur Got Tjark
Goede Vrijdag, 19.30 uur Got Tjark
Eerste paasdag, 10.00 uur COS
Feest van de ten hemel opneming van de Heer, 10.00 uur Got Tjark: bij mooi weer vindt deze viering gewoonlijk in het duin plaats. Meer informatie vindt u vooraf aan de deur.

Ds. N.J. van Rijswijk
tel. 0519-531269
n.j.vanrijswijk@online.nl

Oecumenische meditatie

Lectio Divina: met een monnik samen in de Bijbel lezen. Op uitnodiging van de Protestantse Gemeente is Broeder Paulus, monnik op Schiermonnikoog, bereid gevonden om samen met ieder die dat wil een kort stuk uit de Bijbel te lezen op de wijze van de monniken. De Protestantse Gemeente op het eiland wil graag deze vorm van meditatie aanbieden.

Iedereen is welkom in de Got Tjark van 09:00 tot 10:00 uur op de volgende zaterdagen: 7 april, 12 mei, 9 juni, 7 juli, 4 augustus en 1 september. Meer informatie via Garda Meerdink tel. 06-53477050

De Sint-Egbertkapel

Aan de Badweg op Schiermonnikoog staat het meest noordelijke katholieke kerkje van Nederland: de 'Sint-Egbertkapel'.

Elke zondag is daar om 10:30 uur een Eucharistie-viering of Woord- en Communieviering. Op het publicatiebord voor de kerk vindt u een rooster van diensten en voorgang(st)ers, net als bij de VVV.

De Sint-Egbertkapel werd in 1915 door de Groninger architect A.Th. van Elmpt gebouwd.

In 1922 werd naast de kerk een kinderkoloniehuis gebouwd; een R.K.-Vakantiehuis waar kinderen uit de grote steden 'op verhaal konden komen'. De kruiswegstaties in de kerk herinneren aan deze tijd. U vindt die in vrijwel alle kerken, maar op Schiermonnikoog staan op elke statie kinderen afgebeeld. De moeite waard om te bekijken. Wanneer u de kerk binnenloopt kijk dan ook even omhoog. U ziet dan het fraaie,

houten plafond dat doet denken een de plafonds van menig kerk aan zee, waar de timmerlieden de spanten maakten zoals zij die gewend waren te maken voor de schepen die zij bouwden. Achter de kerk staat de pastorie.

U bent welkom bij de diensten op zondag of om een kaarsje aan te steken bij Maria of om deel te nemen aan de viering.

Sint Egbert-kapel
Badweg 69
www.sintegbertkapel.nl

Diensten Monniken

De monniken hopen in de loop van 2019 een klooster in de huidige herberg Rijsbergen op Schiermonnikoog te openen. Tot die tijd mogen zij u verwelkomen bij hun diensten in de Sint Egbertkapel om de eerbied, de stilte en hun bescheiden gebed bij te wonen.

Elke maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
17:45 uur Inlooptijd in stilte
18:15 uur Vespers. Na de vespers is er ongeveer 20 minuten stilte
19:00 uur Completen. Na de completen is er ongeveer 10 minuten stilte
19:30 uur Sluiting van de Sint Egbertkapel

U kunt aan elk onderdeel apart deelnemen.
Geen diensten: 2 april en 21 - 29 juni
Badweg 69
www.kloosterschiermonnikoog.nl

HOOG & LAAG WATER

01/04/2018	06:11	LW	-159 cm
01/04/2018	12:14	HW	104 cm
01/04/2018	18:26	LW	-150 cm
02/04/2018	00:26	HW	123 cm
02/04/2018	06:51	LW	-157 cm
02/04/2018	13:06	HW	105 cm
02/04/2018	19:01	LW	-154 cm
03/04/2018	01:06	HW	121 cm
03/04/2018	07:22	LW	-155 cm
03/04/2018	13:25	HW	105 cm
03/04/2018	19:36	LW	-156 cm
04/04/2018	01:46	HW	115 cm
04/04/2018	07:50	LW	-151 cm
04/04/2018	13:55	HW	103 cm
04/04/2018	19:59	LW	-155 cm
05/04/2018	02:25	HW	104 cm
05/04/2018	08:15	LW	-144 cm
05/04/2018	14:30	HW	99 cm
05/04/2018	20:32	LW	-148 cm
06/04/2018	02:55	HW	91 cm
06/04/2018	08:45	LW	-134 cm
06/04/2018	15:06	HW	92 cm
06/04/2018	21:05	LW	-136 cm
07/04/2018	03:26	HW	78 cm
07/04/2018	09:15	LW	-123 cm
07/04/2018	15:24	HW	85 cm
07/04/2018	21:46	LW	-122 cm
08/04/2018	03:45	HW	66 cm
08/04/2018	09:55	LW	-111 cm
08/04/2018	16:26	HW	78 cm
08/04/2018	22:14	LW	-107 cm
09/04/2018	04:50	HW	56 cm
09/04/2018	10:46	LW	-97 cm
09/04/2018	17:15	HW	72 cm
09/04/2018	23:20	LW	-93 cm
10/04/2018	06:05	HW	52 cm
10/04/2018	11:46	LW	-84 cm
10/04/2018	18:44	HW	73 cm
11/04/2018	00:44	LW	-87 cm
11/04/2018	07:24	HW	58 cm
11/04/2018	13:30	LW	-83 cm
11/04/2018	20:16	HW	83 cm
12/04/2018	02:35	LW	-103 cm
12/04/2018	08:44	HW	71 cm
12/04/2018	14:50	LW	-102 cm
12/04/2018	21:15	HW	96 cm
13/04/2018	03:26	LW	-123 cm
13/04/2018	09:56	HW	84 cm
13/04/2018	15:46	LW	-119 cm
13/04/2018	22:06	HW	106 cm
14/04/2018	04:09	LW	-138 cm
14/04/2018	10:46	HW	93 cm
14/04/2018	16:31	LW	-132 cm
14/04/2018	22:56	HW	112 cm
15/04/2018	04:56	LW	-147 cm
15/04/2018	11:20	HW	100 cm
15/04/2018	17:16	LW	-141 cm
15/04/2018	23:25	HW	117 cm
16/04/2018	05:40	LW	-153 cm
16/04/2018	12:06	HW	104 cm
16/04/2018	17:55	LW	-149 cm
17/04/2018	00:05	HW	120 cm
17/04/2018	06:26	LW	-156 cm
17/04/2018	12:46	HW	107 cm
17/04/2018	18:39	LW	-155 cm
18/04/2018	00:46	HW	121 cm
18/04/2018	07:06	LW	-156 cm
18/04/2018	13:15	HW	109 cm
18/04/2018	19:12	LW	-158 cm
19/04/2018	01:36	HW	118 cm
19/04/2018	07:32	LW	-153 cm
19/04/2018	13:50	HW	108 cm
19/04/2018	19:56	LW	-157 cm
20/04/2018	02:05	HW	112 cm
20/04/2018	08:10	LW	-146 cm
20/04/2018	14:36	HW	105 cm
20/04/2018	20:36	LW	-153 cm

21/04/2018	02:50	HW	103 cm
21/04/2018	08:46	LW	-137 cm
21/04/2018	15:05	HW	102 cm
21/04/2018	21:16	LW	-147 cm
22/04/2018	03:40	HW	92 cm
22/04/2018	09:36	LW	-126 cm
22/04/2018	16:06	HW	97 cm
22/04/2018	22:06	LW	-137 cm
23/04/2018	04:40	HW	81 cm
23/04/2018	10:36	LW	-113 cm
23/04/2018	16:55	HW	93 cm
23/04/2018	23:17	LW	-127 cm
24/04/2018	05:56	HW	74 cm
24/04/2018	11:46	LW	-103 cm
24/04/2018	18:15	HW	92 cm
25/04/2018	00:30	LW	-125 cm
25/04/2018	07:15	HW	75 cm
25/04/2018	13:06	LW	-104 cm
25/04/2018	19:36	HW	97 cm
26/04/2018	01:50	LW	-134 cm
26/04/2018	08:36	HW	82 cm
26/04/2018	14:26	LW	-116 cm
26/04/2018	20:35	HW	105 cm

08/05/2018	04:26	HW	55 cm
08/05/2018	10:06	LW	-109 cm
08/05/2018	16:45	HW	80 cm
08/05/2018	22:46	LW	-105 cm
09/05/2018	05:25	HW	52 cm
09/05/2018	11:06	LW	-98 cm
09/05/2018	18:00	HW	78 cm
09/05/2018	23:55	LW	-100 cm
10/05/2018	06:55	HW	57 cm
10/05/2018	12:20	LW	-93 cm
10/05/2018	19:14	HW	84 cm
11/05/2018	01:26	LW	-108 cm
11/05/2018	08:15	HW	68 cm
11/05/2018	13:55	LW	-101 cm
11/05/2018	20:15	HW	94 cm
12/05/2018	02:24	LW	-125 cm
12/05/2018	09:04	HW	81 cm
12/05/2018	14:55	LW	-118 cm
12/05/2018	21:26	HW	104 cm
13/05/2018	03:26	LW	-141 cm
13/05/2018	09:55	HW	92 cm
13/05/2018	15:45	LW	-132 cm
13/05/2018	22:16	HW	111 cm

25/05/2018	08:11	HW	82 cm
25/05/2018	13:45	LW	-119 cm
25/05/2018	20:26	HW	106 cm
26/05/2018	02:30	LW	-145 cm
26/05/2018	09:05	HW	88 cm
26/05/2018	14:55	LW	-128 cm
26/05/2018	21:26	HW	108 cm
27/05/2018	03:30	LW	-148 cm
27/05/2018	10:05	HW	94 cm
27/05/2018	15:55	LW	-135 cm
27/05/2018	22:15	HW	108 cm
28/05/2018	04:26	LW	-147 cm
28/05/2018	10:56	HW	98 cm
28/05/2018	16:50	LW	-139 cm
28/05/2018	23:06	HW	106 cm
29/05/2018	05:10	LW	-145 cm
29/05/2018	11:25	HW	102 cm
29/05/2018	17:39	LW	-141 cm
29/05/2018	23:35	HW	104 cm
30/05/2018	05:50	LW	-142 cm
30/05/2018	12:06	HW	107 cm
30/05/2018	18:16	LW	-141 cm
31/05/2018	00:15	HW	101 cm

11/06/2018	09:26	HW	90 cm
11/06/2018	15:06	LW	-130 cm
11/06/2018	21:25	HW	110 cm
12/06/2018	03:38	LW	-148 cm
12/06/2018	10:16	HW	101 cm
12/06/2018	16:06	LW	-140 cm
12/06/2018	22:25	HW	115 cm
13/06/2018	04:36	LW	-151 cm
13/06/2018	11:00	HW	110 cm
13/06/2018	17:01	LW	-147 cm
13/06/2018	23:20	HW	117 cm
14/06/2018	05:26	LW	-151 cm
14/06/2018	11:51	HW	116 cm
14/06/2018	17:56	LW	-151 cm
15/06/2018	00:10	HW	115 cm
15/06/2018	06:16	LW	-149 cm
15/06/2018	12:24	HW	119 cm
15/06/2018	18:46	LW	-154 cm
16/06/2018	01:00	HW	111 cm
16/06/2018	07:00	LW	-147 cm
16/06/2018	13:21	HW	122 cm
16/06/2018	19:36	LW	-157 cm
17/06/2018	01:55	HW	105 cm
17/06/2018	07:51	LW	-145 cm
17/06/2018	14:06	HW	123 cm
17/06/2018	20:26	LW	-158 cm
18/06/2018	02:45	HW	99 cm
18/06/2018	08:36	LW	-142 cm
18/06/2018	14:50	HW	124 cm
18/06/2018	21:16	LW	-157 cm
19/06/2018	03:36	HW	93 cm
19/06/2018	09:20	LW	-139 cm
19/06/2018	15:47	HW	122 cm
19/06/2018	22:00	LW	-154 cm
20/06/2018	04:25	HW	88 cm
20/06/2018	10:16	LW	-133 cm
20/06/2018	16:36	HW	119 cm
20/06/2018	22:52	LW	-148 cm
21/06/2018	05:15	HW	83 cm
21/06/2018	11:06	LW	-126 cm
21/06/2018	17:36	HW	114 cm
21/06/2018	23:45	LW	-140 cm
22/06/2018	06:15	HW	80 cm
22/06/2018	12:11	LW	-120 cm
22/06/2018	18:35	HW	108 cm
23/06/2018	00:50	LW	-135 cm
23/06/2018	07:30	HW	81 cm
23/06/2018	13:16	LW	-117 cm
23/06/2018	19:40	HW	104 cm
24/06/2018	01:56	LW	-133 cm
24/06/2018	08:45	HW	85 cm
24/06/2018	14:26	LW	-120 cm
24/06/2018	20:55	HW	102 cm
25/06/2018	02:55	LW	-134 cm
25/06/2018	09:35	HW	92 cm
25/06/2018	15:26	LW	-125 cm
25/06/2018	21:56	HW	101 cm
26/06/2018	03:49	LW	-135 cm
26/06/2018	10:20	HW	99 cm
26/06/2018	16:26	LW	-130 cm
26/06/2018	22:40	HW	100 cm
27/06/2018	04:46	LW	-134 cm
27/06/2018	11:05	HW	105 cm
27/06/2018	17:16	LW	-132 cm
27/06/2018	23:15	HW	98 cm
28/06/2018	05:26	LW	-133 cm
28/06/2018	11:36	HW	111 cm
28/06/2018	17:56	LW	-132 cm
28/06/2018	23:56	HW	96 cm
29/06/2018	06:06	LW	-132 cm
29/06/2018	12:16	HW	116 cm
29/06/2018	18:30	LW	-132 cm
30/06/2018	00:36	HW	93 cm
30/06/2018	06:35	LW	-132 cm
30/06/2018	12:51	HW	119 cm
30/06/2018	19:06	LW	-131 cm
01/07/2018	01:10	HW	90 cm

Het Getij

MEER GETIJDENTABELLEN? BEKIJK ONZE SCHIER APP

27/04/2018	03:00	LW	-146 cm
27/04/2018	09:46	HW	91 cm
27/04/2018	15:36	LW	-129 cm
27/04/2018	21:55	HW	112 cm
28/04/2018	03:59	LW	-154 cm
28/04/2018	10:36	HW	97 cm
28/04/2018	16:26	LW	-139 cm
28/04/2018	22:35	HW	115 cm
29/04/2018	05:01	LW	-156 cm
29/04/2018	11:20	HW	100 cm
29/04/2018	17:16	LW	-144 cm
29/04/2018	23:20	HW	115 cm
30/04/2018	05:42	LW	-154 cm
30/04/2018	11:56	HW	102 cm
30/04/2018	18:06	LW	-147 cm
01/05/2018	00:05	HW	113 cm
01/05/2018	06:25	LW	-150 cm
01/05/2018	12:25	HW	105 cm
01/05/2018	18:36	LW	-149 cm
02/05/2018	00:46	HW	110 cm
02/05/2018	06:50	LW	-148 cm
02/05/2018	13:06	HW	108 cm
02/05/2018	19:11	LW	-151 cm
03/05/2018	01:05	HW	104 cm
03/05/2018	07:15	LW	-146 cm
03/05/2018	13:30	HW	109 cm
03/05/2018	19:35	LW	-149 cm
04/05/2018	01:55	HW	95 cm
04/05/2018	07:46	LW	-142 cm
04/05/2018	14:06	HW	105 cm
04/05/2018	20:05	LW	-143 cm
05/05/2018	02:25	HW	83 cm
05/05/2018	08:16	LW	-135 cm
05/05/2018	14:45	HW	98 cm
05/05/2018	20:40	LW	-134 cm
06/05/2018	02:44	HW	71 cm
06/05/2018	08:46	LW	-127 cm
06/05/2018	15:16	HW	91 cm
06/05/2018	21:09	LW	-124 cm
07/05/2018	03:36	HW	62 cm
07/05/2018	09:26	LW	-119 cm
07/05/2018	15:55	HW	85 cm
07/05/2018	21:56	LW	-114 cm</

Huur een luxe ingerichte tent op camping Seedune.

**SNEL
BOEKEN
VOL=VOL**

www.ingerichtetenten.nl

Op de camping staan 30 nieuwe boog- en piramidetenten voor u klaar. De grote zonneluifel zorgt voor veel schaduw en extra leefruimte. Een koelkast, een kookcomfort, vaste bedden, en volledige keukeninrichting zorgen voor alle luxe. Verhuur tot maximaal 6 personen per tent.

GLAMPING: Luxe kamperen, alle gemakken, maar toch lekker buiten!

HUISJE "Lente" TE HUUR

Veel privacy en tuin op het zuiden.
www.lente.nl 06-15155902

Looking for unique
spectacular expeditions in
Unesco World Heritage?
Live Life Waddensea?
Our most beautiful place
in the Netherlands?
Come join us!

Jelle Bos

BELEEF LAUWERSOOG

Free parking at Lauwersoog | Call us at +31 (0)519 349133 | follow us at twitter @lauwersoognl
FB Beleef Lauwersoog | www.beleef-lauwersoog.nl